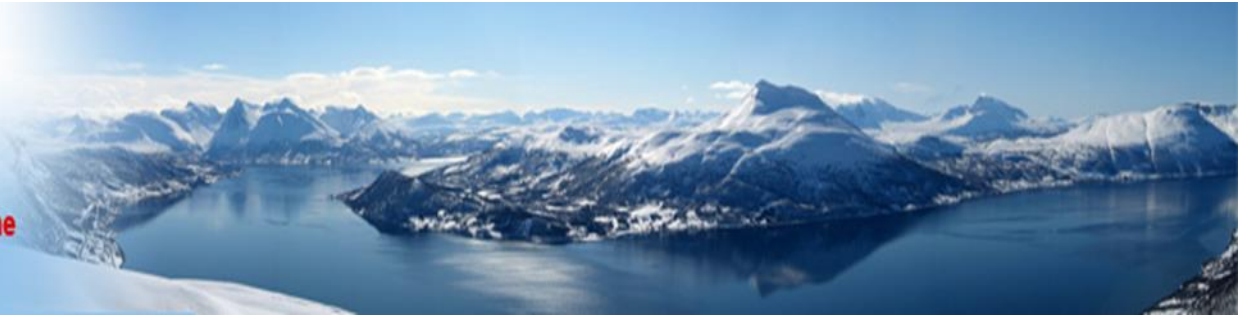

Balsfjord kommune
- for framtida

Rådmannens forslag til:

Økonomiplan 2024 – 2027

Årsbudsjett 2024

	Sak nr	Dato
Formannskap	.../2023	16.11.2023
Offentlig ettersyn		21.11 – 6.12
Kommunestyret	.../2023	7.12.2023

Dato: 6.11.2023

FORORD

Forslag til økonomiplan bygger på en rullering av forrige plan. Økonomiplan utgjør også handlingsdelen til kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunens reelle økonomiske situasjon ble etter omstilling forbedret i 2017 og 2018, men forverret i løpet av 2019. 2020 og 2021 ble regnskapsmessig «unntaksår», hvor direkte og indirekte effekter (økte overføringer, lav rente mv) av korona medførte overskudd. Regnskapet for 2022 endte med negativt netto driftsresultat, til tross for betydelige ekstraintekter på slutten av året og fortsatt lavt rentenivå. Budsjettet for 2023 er saldert med fondsmidler. Merforbruket innen omsorg er fortsatt betydelig, men sees i sammenheng med forventet merinntekt på skatt/ rammetilskudd. Regnskapsåret 2023 forventes derfor å komme i tilnærmet balanse, men fortsatt med for høyt driftsnivå.

Krigen i Ukraina har påvirket kommunen på flere måter. For tjenesteytingen merkes dette direkte i stor aktivitet på flyktningetjenesten og voksenopplæringa, men også innenfor barnehage/skole/helse og bygg. Det har aldri tidligere vært håndtert så mange flyktninger som nå, og det legges ned et godt arbeide.

Urolighetene i verden har også medført høy prisvekst og indirekte betydelige renteøkninger.

Balsfjord kommune var 2022 en kommune med gjennomsnittlig lånegjeld pr innbygger. Lånegjelden vokser imidlertid markant, og vil i 2026 være dobbelt så høy som i 2022. Noe av gjeldsveksten skal være selvfinansierende (havn), men en større andel av kommunens

inntekter må uansett brukes til å dekke de rente- og avdragskostnader fremover.

Kommunestyret vedtok i sak 015/23 en prosess for varig nedstyring innenfor de tre områdene administrasjon/ forvaltning, helse- og omsorg, og oppvekst. Det vil fremlegges sak til kommunestyret på nyåret. Et hovedmål vil da være å omsette disse prosjektene over til varige og konkrete nedstyringstiltak.

I påvente av slike konkrete nedstyringstiltak er det budsjettet med rammekutt/innsparingsmål, med gradvis opptrapping mot et et måltall på kr 26,0 mill pr år fra og med 2026. Selv med slike måltall vil man ikke være helt oppe på anbefalt nivå for netto driftsresultat og langsiktig god kommuneøkonomi.

For 2024 er budsjettet delvis saldert med fondsmidler. Innsparingsmålene satt med opptrapping utover planperioden ut fra erfaring på at det tar tid å omstille og evt. redusere tjenestetilbud og strukturer. I budsjettet er innsparingsmålene fordelt proporsjonalt med nettoramme. Man kan påregne at den videre prosess med nedstyring vil medføre at fordelingen til slutt blir annerledes.

På *inntektssiden* er det i hovedsak eiendomsskatten som er kommunens redskap. Denne er foreslått trappet opp. Effekten er langt fra tilstrekkelig til *alene* å dekke utfordringene.

Det har vært fokus på å innarbeide realistiske rammer for hver enkelt enhet som et utgangspunkt for 2024 - en nødvendig forutsetning for god økonomistyring. I hovedsak har dette medført justering av rammene for lønns- og prisvekst og politiske vedtak. Alt sett

under ett er driftsbudsjettet for 2024 stramt, men styrbart for de fleste enhetene, dog uten rom for vesentlige uforutsette utgifter. Innsparingsmålet som er lagt på rammene for 2024 vurderes å være optimistisk, men realistisk å kunne nå gjennom begrensinger på innkjøp, vikarbruk og holde stillinger ubesatt der det er mulig. For deler av omsorg ligger man i dag på kostnadsnivå *over* budsjetttrammer. Her vil det være særskilt utfordring å tilpasse kostnadsnivået.

Usikkerhet om renteutvikling kombinert med voksende lånegjeld, kommende demografiske endringer og vedlikeholdsetterslep tilsier at den reelle balansen i økonomiplanen er svært skjør.

Hvis man trekker perspektivet lengre fremover enn økonomiplanperioden er det sannsynlig at kommunene fremover vil få svekket økonomisk handlingsrom fordi det makroøkonomisk neppe vil være bærekraftig å øke overføringene proporsjonalt med økte oppgaver.

Utfordringer med å skaffe kvalifisert arbeidskraft vil øke ytterligere i fremtiden i og med at Norge eldres og andelen yrkesaktive avtar. I et slikt perspektiv vil omstillingsprosesser snarere være regelen enn unntaket fremover.

Utfordringen fremover blir å balansere arbeidet for vekst og utvikling samtidig som man fokuserer på effektivisering og reduksjon av kommunens utgifter.

Storsteinnes, 6. november 2023

Øyvind Korsberg, rådmann

INNHOOLD

FORORD	2
1 INNSTILLING OG HOVEDOVERSIKTER	6
1.1 INNSTILLING TIL VEDTAK	6
1.2 BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT	8
1.3 BEVILGNING PR RAMMEOMRÅDE	9
1.4 ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT	10
1.5 HOVEDOVERSIKT INVESTERING	11
1.6 OBLIGATORISK BUDSJETTOVERSIKT INVESTERING	12
2 KOMMUNENS SENTRALE RAMMEBETINGELSER	13
2.1 SENTRALE FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLANEN	13
2.2 SKATT OG RAMMETISKUDD	14
2.3 EIENDOMSSKATT	17
2.4 MOMSKOMPENSASJON.....	18
2.5 RENTEKOMPENSASJON FOR INVESTERINGER	18
2.6 ORDINÆRE SKJØNNSMIDLER	18
2.7 TILSKUDD RESSURSKREVENDE TJENESTER	18
2.8 LØNNS- OG PRISVEKST, ARBEIDSGIVERAVGIFT, PENSJON	19
2.9 NETTO DRIFTSRESULTAT	20
2.10 STARTLÅN	21
2.11 LÅNEGJELD, RENTER OG AVDRAG	22
3 VEKST OG UTVIKLING	25
3.1 FOLKEMENGDE / BEFOLKNINGSUTVIKLING	25
3.2 SYSSELSETTING OG NÆRINGSAKTIVITET.....	26
3.3 PENDLING	27
4 SENTRALE PROSESSER OG PROSJEKTER I PLANPERIODEN	28
4.1 PLANSTRATEGI	28
4.2 KOMMUNEPLANER	28
4.3 SAMFUNNSUTVIKLING	28
4.4 NÆRINGSUTVIKLING	29
4.5 ORGANISASJONSUTVIKLING	30
5 UTFORDRINGER OG MULIGHETER INNEN DE STORE TJENESTEOMRÅDENE	32
5.1 GRUNNSKOLER/ BARNE-HAGER/KULTUR/ INTEGRERING.....	32
5.2 HELSE, SOSIAL OG OMSORG	35
6 INVESTERINGER	42
6.1 FORSLAG TIL INVESTERINGSPROGRAM 2024	43
7 DRIFTSTILTAK	49
7.1 INNARBEIDDE DRIFTSTILTAK.....	49
7.2 IKKE INNARBEIDDE DRIFTSTILTAK	51

8	DE ENKELTE RAMMEOMRÅDENE	52
8.1	FOLKEVALGTE ORGAN	52
8.2	RÅDMANN OG RÅDMANNENS STAB	52
8.3	ØKONOMIENHET	53
8.4	PERSONALENHET	53
8.5	PLAN OG FORVALTNING	53
8.6	VEI	54
8.7	HAVN.....	54
8.8	BRANN OG REDNING	55
8.9	LANDBRUK	55
8.10	FELLESUTGIFTER	56
8.11	LAKSVATN OPPVEKSTSENTER	57
8.12	NORDKJOSBOTN SKOLE	58
8.13	STORSTEINNES SKOLE/ SFO	58
8.14	SAND SKOLE	59
8.15	FELLESUTGIFTER FOR GRUNNSKOLE OG SFO.....	59
8.16	NORDKJOSBOTN BARNEHAGE	60
8.17	MALANGEN BARNEHAGE	60
8.18	MOAN BARNEHAGE	61
8.19	FELLESUTGIFTER FOR BARNEHAGE	61
8.20	OMSORGSTJENESTENE MALANGEN	62
8.21	BALSFJORD BO OG SERVICESENTER	63
8.22	BOLIGTJENESTEN FUNKSJONSHEMMEDE	63
8.23	HJEMMETJENESTEN NORDKJOSBOTN/ LAKSVATN.....	64
8.24	FELLESUTGIFTER HELSE OG OMSORG	65
8.25	NAV – SOSIAL IKS	65
8.26	HELSE- OG FAMILIEENHET.....	65
8.27	BARNEVERNSTJENESTEN.....	67
8.28	FLYKTNINGER.....	68
8.29	KULTUR OG INTEGRERING.....	68
8.30	BYGGFORVALTNING	69
9	OVERSIKT OVER INNSPARINGSKRAV	70

Egne vedlegg:

- Betalingssatser
- Tiltaksrapport (beskrivelser av driftstiltak i kap.7)

1 INNSTILLING OG HOVEDOVERSIKTER

1.1 INNSTILLING TIL VEDTAK

1	Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2024.
2	Eiendomsskatten vedtas slik:
2.1	Eiendomsskatt utskrives for 2024 jfr. Eiendomsskattelovens (esktl) §§ 2 og 3 a).
2.2	Eiendomsskatt utlignes i tråd med: <ul style="list-style-type: none">• Kommunestyresak 95/18 (omtaksering fom 2020 og bruk av formuesgrunnlag)• Kommunestyresak 12/19 (vedtekter) Ved utskriving av eiendomsskatt benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag for de eiendommer hvor dette er beregnet. De andre eiendommene blir taksert etter alminnelig taksering.
2.3	Den generelle eiendomsskattesatsen for de skattepliktige eiendommene settes til 7 promille.
2.4	Skattesatsene differensieres med hjemmel i esktl.§ 12 a) og b). Satsen for bolig-, fritidseiendommer, landbruk og ubebygde grunneiendommer settes til 4,0 promille.
2.5	Den årlige eiendomsskatten skal betales minimum i fire terminer med forfall 20.mars, 20. juni, 20.september og 20.november.
2.6	Terminbeløpet avrundes til nærmeste hele krone.
2.7	Det skrives ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk og bruk. For eiendomsskatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsatt grunnlag» i henhold til overgangsregelen til esktl. §§ 3 og 4 første ledd. Grunnlaget er differansen mellom ny takst for objektene fra 2019 og skattegrunnlaget i 2018. Det særskilte skattegrunnlaget reduseres med seks syvendedeler i 2024.
2.8	Nyoppført bygning som brukes som helårsbolig fritas i 6 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket, jf. Esktl. § 7 c).
2.9	Offentlig videregående skole fritas for eiendomsskatt etter esktl. § 7 a). Fritaket gjelder også Folkehøgskolen 69 grader nord.
2.10	Bygg fredet av riksantikvar eller annen kulturminnemyndighet fritas for eiendomsskatt.

2.11	Idrettsanlegg og samfunns/bygdehus som ikke er næringsdel fritas for eiendomsskatt etter esktl. § 7a).								
2.12	Bygninger med historisk verdi fritas for eiendomsskatt etter esktl. § 7 b), jfr. Retningslinjer vedtatt i k-sak 38/17.								
3	Avgifter og satser vedtas i henhold til vedlegg Betalingssatser 2024. Det legges frem egen sak til kommunestyret i 2024 med revidering.								
4	Prognoser for skatt på inntekt og formue og rammetilskudd vedtas iht. oversikter i kap 1.2 og 1.4.								
5	Økonomiplan vedtas som retningsgivende for de kommende år. Driftsrammene og obligatorisk budsjettoversikter vedtas iht. kap. 1.2 - kap. 1.4.								
6	Investeringer vedtas i henhold til obligatoriske budsjettoversikter i kap. 1.5 og kap. 1.6.								
7	Lånerammen for investeringer vedtas etter følgende tabell (hjemmel: kom.loven § 14-15) <table border="1" data-bbox="427 891 1246 1099"> <thead> <tr> <th>(1000 kr)</th> <th>År 2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lån nye investeringer</td> <td>180 786</td> </tr> <tr> <td>Tidligere vedtatte låneopptak (ref kap 2.11, tbl. 10)</td> <td>57 415</td> </tr> <tr> <td>Sum låneopptak</td> <td>238 201</td> </tr> </tbody> </table>	(1000 kr)	År 2023	Lån nye investeringer	180 786	Tidligere vedtatte låneopptak (ref kap 2.11, tbl. 10)	57 415	Sum låneopptak	238 201
(1000 kr)	År 2023								
Lån nye investeringer	180 786								
Tidligere vedtatte låneopptak (ref kap 2.11, tbl. 10)	57 415								
Sum låneopptak	238 201								
8	Investeringstiltak i forbindelse med omstillingsprosjekter legges frem som enkeltsaker til kommunestyret.								
9	Det tas opp startlån på inntil kr 50,0 mill i 2024 (hjemmel: kom.loven § 14-17).								
10	Kommunens trekkrettigheter (kassakreditt) for 2024 settes til 30 mill.kr. i hovedbankforbindelsen.								
11	Satser for økonomisk stønad brukes som veiledende ved utmåling av stønad til livsopphold. Satsene reguleres i tråd med endringer i veiledende satser.								
12	Rådmannen gis fullmakt til å fordele fellespost for lønnsvekst på driftsrammene.								
13	Rådmannen gis fullmakt til å flytte budsjettposter mellom rammeområder som er berørt av omstillingsprosjektene.								
14	Når Malangen skole tas i bruk stenges gamle Sand skole. Det fremmes en egen sak om bygningsmassen Sand skole og uteområdene.								

1.2 BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT

Obligatorisk budsjettoversikt iht. budsjett og regnskapsforskrift §5-4, 1.ledd.
Oversikten skal bl.a. vise hvilke midler som er til fordelt til driftsrammene slik disse fremkommer i kap 1.3.

	nettoutgift, 1000 kr					
	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd (1)	-265 145	-277 005	-297 191	-297 191	-297 191	-297 191
Inntekts- og formuesskatt (1)	-161 530	-144 360	-160 040	-160 040	-160 040	-160 040
Eiendomsskatt (2)	-25 875	-28 520	-32 980	-32 980	-32 980	-32 980
Andre generelle driftsinntekter (3)	-24 317	-2 091	-2 191	-2 032	-1 873	-1 713
SUM GENERELLE DRIFTSINNEKTER	-476 866	-451 976	-492 402	-492 243	-492 084	-491 924
Sum bevilgninger drift, netto	455 269	419 823	454 101	440 698	424 042	420 612
Avskrivninger	26 796	26 750	26 750	26 750	26 750	26 750
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	482 065	446 573	480 851	467 448	450 792	447 362
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	5 199	-5 403	-11 551	-24 795	-41 292	-44 562
Renteinntekter	-4 599	-7 824	-10 930	-10 930	-10 930	-10 930
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	11 019	24 532	40 604	48 518	51 311	49 346
Avdrag på lån	16 855	18 320	23 089	27 805	32 163	32 163
NETTO FINANSUTGIFTER (4)	23 275	35 027	52 763	65 394	72 544	70 578
Motpost avskrivninger	-26 796	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750
NETTO DRIFTSRESULTAT	1 678	2 874	14 461	13 848	4 502	-733
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	3 013	0	500	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	6 002	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond (5)	-8 137	0	-2 675	-11 892	-9 605	-5 266
Avsetninger til disposisjonsfond (6)	24 629	8 501	11 937	0	7 059	7 955
Bruk av disposisjonsfond (7)	-27 185	-11 375	-24 223	-1 956	-1 956	-1 956
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NTO. DRIFTSRES.	-1 678	-2 874	-14 461	-13 848	-4 502	733
FREMført til INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Merknader:

- (1) Rammetilskudd og skatt inntekt/formue er iht forslag til statsbudsjett. Økning skyldes i hovedsak justering for lønns- og prisvekst. Jf kap 2.2
 - (2) Økning fra 2023 til 2024 skyldes i hovedsak forelått økt sats (kr 3,7 mill), og dels prognostisert merinntekt i 2023 (kr 0,76 mill)
 - (3) Nedgang fra regnskap 2022 er relatert til at *Integreringstilskudd* er budsjettet på annen budsjettpost ("overføringer og tilskudd fra andre" i kap 1.4)
 - (4) Økte netto finansutgifter skyldes dels økt rentenivå og dels økt lånegjeld.
 - (5) Bruk av havnefond til å finansiere renter/avdrag som følge av havneutbygging. I 2026/2027 i kombinasjon med økte havneinntekter.
 - (6) 2024: Avsetning flyktningefond. 2026 og 2027: avsetning til ordinært disposisjonsfond.
 - (7) Sum bruk 2024 kr 24,2 mill. Av dette er saldering kr 15,4 mill (fra Flyktningefond kr 11,4 mill saldering og disposisjonsfondet kr 4,0 mill.)
- Resterende kr 8,8 er relatert til ulike tiltak i budsjettforslaget som finansiert med tidligere avsetninger (herav kr 6,5 mill fra flyktningefond og kr 2,3 mill fra fond voksenopplæring. For perioden 2025 og utover er det forutsatt kr 1,96 mill fra flyktningefond til dekning sosialhjelpsutgifter mv.

1.3 BEVILGNING PR RAMMEOMRÅDE

Obligatorisk budsjettoversikt iht. budsjett og regnskapsforskrift §5-4, 2.ledd.

Oversikten skal vise bevilgning pr rammeområde. Summen skal samsvare med «sum bevilgninger drift, netto» i tabellen i kap 1.2.

Rammeområde	Regnskap 2022 i 2022-priser. Budsjett 2023 i 2023-priser. Økonomiplan 2024-2027 faste 2024-priser						nettoutgift, 1000 kr	
	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027		
1 Politisk Styrings-/folkev.organer	3 076	3 564	3 394	3 611	3 244	3 562		
11 Rådmannen m stab	6 330	6 394	6 468	6 267	6 181	6 182		
12 Økonomienhet	6 286	6 162	6 701	6 493	6 404	6 404		
13 Personalenhet	15 573	14 978	15 948	15 165	14 958	14 959		
14 Plan og landbruk	2 536	2 108	2 715	2 675	2 321	2 321		
15 Havn	-3 923	-449	-449	-449	-10 449	-14 449		
16 Brann og redning	6 472	6 022	6 895	6 409	6 322	6 322		
17 Landbruk	2 914	3 347	3 401	3 296	3 250	3 251		
18 Næringsarbeide	4 298	334	0	0	0	0		
19 Fellesutgifter	19 557	26 080	27 253	26 025	25 671	25 674		
20 Laksvatn Oppvekstsenter	13 588	12 099	13 697	13 245	13 090	13 100		
21 Nordkjosbotn skole og SFO	18 565	19 844	20 981	20 197	20 003	19 942		
22 Storsteinnes skole, SFO	31 296	29 655	30 797	29 355	28 882	29 072		
23 Sand skole	14 435	13 600	14 380	13 871	13 661	13 689		
29 Fellesutg. skole, SFO og voksenopp	8 790	9 655	8 635	8 301	8 187	8 188		
32 Nordkjosbotn barnehage	6 738	6 550	7 590	7 355	7 254	7 254		
36 Malangen barnehage	5 806	5 778	5 837	5 656	5 578	5 579		
37 Moan barnehage	8 874	8 468	10 207	9 890	9 754	9 755		
39 Fellesutgifter barnehager	12 066	11 435	14 043	12 998	12 820	12 821		
50 Omsorgstjen Malangen	32 421	28 751	31 163	30 195	29 782	29 784		
51 Balsfjord bo- og servicesenter	73 935	62 249	65 838	63 726	62 854	62 858		
52 Boligtjenesten funksjonshemmede	31 015	32 310	33 069	31 572	31 140	31 142		
53 Hj tjen Nordkjosb/ Laksvatn	15 967	14 836	16 538	15 940	15 722	15 723		
53 Felles helse og omsorg	5 951	5 740	6 773	6 613	6 523	6 523		
65 Barnevern	17 281	14 251	17 765	14 344	14 147	14 148		
66 Flyktninger	10 428	-8137	-11 937	0	0	0		
67 NAV Sosial iks	8 702	8 207	8 798	8 525	8 408	8 408		
68 Helse og familieenhet	48 069	47 892	55 170	50 483	49 792	49 796		
73 Kultur og integreringsenhet	5 314	8 342	11 275	8 724	8 605	8 606		
79 Veg	14 464	12 232	12 958	12 556	12 384	12 385		
80 Byggeforvaltning	8 442	7 527	8 201	7 660	7 555	7 612		
Sum rammeområder	455 266	419 824	454 101	440 698	424 042	420 612		

1.4 ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT

Obligatorisk budsjettoversikt iht. budsjett og regnskapsforskrift §5-6.

Oversikten viser blant annet de samlede budsjetterte driftsinntekter og driftsutgifter etter hovedtype inntekt- og utgift, samt netto driftsresultat.

Budsjettert negativt netto driftsresultat i budsjett 2024 på kr 14,5 mill tilsvarer -2,3% av driftsinntektene. Statlig anbefalt netto driftsresultat for kommunene (over tid) er 1,75% (kr 10,9 mill) av driftsinntektene. Differansen mellom budsjett og anbefalt nivå er kr 23,3 mill for 2024.

	Regnskap 2022 i 2022-priser. Budsjett 2023 i 2023-priser. Økonomiplan 2024-2027 faste 2024-priser						nettoutgift, 1000 kr
	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	
Rammetilskudd	-265 145	-277 005	-297 191	-297 191	-297 191	-297 191	
Inntekts- og formuesskatt	-161 530	-144 360	-160 040	-160 040	-160 040	-160 040	
Eiendomsskatt	-25 875	-28 520	-32 980	-32 980	-32 980	-32 980	
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-24 317	-2 091	-2 191	-2 032	-1 873	-1 713	
Overføringer og tilskudd fra andre	-84 041	-55 840	-65 772	-53 654	-53 614	-53 654	
Brukerbetalinger	-20 712	-21 728	-20 970	-20 970	-20 970	-20 970	
Salgs- og leieinntekter	-40 407	-38 682	-42 822	-41 872	-51 872	-55 872	
SUM DRIFTSINNTEKTER	-622 026	-568 227	-621 966	-608 739	-618 540	-622 420	
Lønnsutgifter	346 756	338 936	362 103	353 341	352 947	353 151	
Sosiale utgifter	53 173	53 942	63 300	62 173	62 115	62 132	
Kjøp av varer og tjenester	148 031	119 757	132 810	116 256	110 054	110 402	
Overføringer og tilskudd til andre	52 470	23 438	25 451	25 423	25 383	25 423	
Avskrivninger	26 796	26 750	26 750	26 750	26 750	26 750	
SUM DRIFTSUTGIFTER	627 225	562 823	610 414	583 943	577 248	577 858	
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	5 199	-5 403	-11 551	-24 795	-41 292	-44 562	
Renteinntekter	-4 599	-7 824	-10 930	-10 930	-10 930	-10 930	
Utbytter	0	0	0	0	0	0	
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	
Renteutgifter	11 019	24 532	40 604	48 518	51 311	49 346	
Avdrag på lån	16 855	18 320	23 089	27 805	32 163	32 163	
NETTO FINANSUTGIFTER	23 275	35 027	52 763	65 394	72 544	70 578	
Motpost avskrivninger	-26 796	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750	
NETTO DRIFTSRESULTAT	1 678	2 874	14 461	13 848	4 502	-733	
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	-0,3 %	-0,5 %	-2,3 %	-2,3 %	-0,7 %	0,1 %	
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0	
Overføring til investering	3 013	0	500	0	0	0	
Avsetninger til bundne driftsfond	6 002	0	0	0	0	0	
Bruk av bundne driftsfond	-8 137	0	-2 675	-11 892	-9 605	-5 266	
Avsetninger til disposisjonsfond	24 629	8 501	11 937	0	7 059	7 955	
Bruk av disposisjonsfond	-27 185	-11 375	-24 223	-1 956	-1 956	-1 956	
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO	-1 678	-2 874	-14 461	-13 848	-4 502	733	
FREMFOR TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0	

1.5 HOVEDOVERSIKT INVESTERING

Obligatorisk budsjettoversikt iht. budsjett og regnskapsforskrift §5-5 første ledd.
Oversikten skal vise bevilgningene til investeringen til varige driftsmidler, tilskudd til andres investeringer, investeringer i aksjer og andel, og utlån av egne midler.

Regnskap 2022 i 2022 priser. Budsjett 2023 i 2023 priser. Økonomiplan 2024-2027 faste 2023 priser. 1000 kr

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Investeringer i varige driftsmidler	86 112	273 724	194 029	206 543	0	0
Tilskudd til andres investeringer	0	1 000	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 342	1 377	1 556	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	87 454	276 101	195 585	206 543	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-14 843	-51 964	-12 743	-2 715	0	0
Tilskudd fra andre	0	-2 875	0	-30 300	0	0
Salg av varige driftsmidler	-430	-700	-700	-700	-700	-700
Bruk av lån	-61 283	-201 334	-180 786	-173 528	0	0
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-76 556	-256 873	-194 229	-207 243	-700	-700
Videreutlån	22 828	30 000	50 000	40 000	40 000	40 000
Bruk av lån til videreutlån	-22 828	-30 000	-50 000	-40 000	-40 000	-40 000
Avdrag på lån til videreutlån	7 793	5 490	7 872	7 872	7 872	7 872
Mottatte avdrag på videreutlån	-7 606	-5 490	-7 872	-7 872	-7 872	-7 872
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	187	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-3 013	-3 348	-500	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	2 673	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-2 734	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	700	700	700	700	700
Bruk av ubundet investeringsfond	-6 224	-16 580	-1 556	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-9 299	-19 228	-1 356	700	700	700
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	-1 787	0	0	0	0	0

1.6 OBLIGATORISK BUDSJETTOVERSIKT INVESTERING

Obligatorisk budsjettoversikt iht. budsjett og regnskapsforskrift §5-5, 2 ledd

Regnskap 2022 i 2022 priser. Budsjett 2023 i 2023 priser. Økonomiplan 2024-2027 faste 2023 priser 1000 kr inkl mva

Beskrivelse	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Utbygging Bergneset havn	273	3 775	0	0	0	0
Kvienskogen omsorgsboliger	0	1 358	0	0	0	0
IKT plan	537	1 053	0	0	0	0
HR verktøy	6	101	0	0	0	0
Ny brannstasjon	644	30 490	0	0	0	0
Nordkjosbotn barnehage bygg	177	215	0	0	0	0
Nordkjosbotn barnehage inventar	631	219	0	0	0	0
IKT - planregister/innsyn	0	125	0	0	0	0
Sandselva bru	1 030	1 895	0	0	0	0
BBS- renovering kjøkken	8 208	16 913	0	0	0	0
Rådhuset - nytt ventilasjonsanlegg	83	2 775	0	0	0	0
Rådhuset - varmeanlegg	101	5 158	0	0	0	0
Tomt brannstasjon	148	733	0	0	0	0
Fuglelia aktivitetshus	3	0	0	0	0	0
Utskifting av gatelysarmatur	1 158	0	0	0	0	0
Prosjektering Skutvikelva bru	3 245	0	0	0	0	0
Sneve byggefelt	2 783	5 759	0	0	0	0
Rekkverk Storbuktveien	301	0	0	0	0	0
Nye læremidler/læreverk	273	352	0	0	0	0
Prosjektering ny skole Malangen	11 318	0	0	0	0	0
Mellomveien 7-17	0	600	29 000	9 000	0	0
Mellomveien 19-21, hardbrukshus	2 747	203	0	0	0	0
Kjøp av lasterampe Bergnest havn	6 582	0	0	0	0	0
Nyjordveien	1 689	0	0	0	0	0
El-bil ladepunkt	0	50	360	360	0	0
Digipro - helse	282	21	0	0	0	0
Nytt lyd-/lysanlegg Amfi St.nes skole	389	379	0	0	0	0
Visma voksenopplæring	0	150	0	0	0	0
BBS - oppgradering av lys	0	3 312	0	0	0	0
Malangstun - dører og dørautomatikk	0	800	0	0	0	0
Rådhuset - ny heis	0	1 875	0	0	0	0
Laksvatn oppvekstsenter - forprosjekt oppgradering	0	200	0	0	0	0
Kjøp av leilighet Roffa	2 106	0	0	0	0	0
Ny skole Malangen	41 396	186 566	0	0	0	0
Ny brannbil	0	0	7 500	0	0	0
Tennes kai	0	2 938	0	0	0	0
Virksomhetssystemet Matilde	0	188	0	0	0	0
Oppmålingsutstyr	0	156	0	0	0	0
Lyspunkt Hølveien/Sørkjos Storbil	0	200	0	0	0	0
Veglysl Hølveien	0	800	0	0	0	0
Utvidelse Bergneset havn	0	0	100 000	183 908	0	0
Nye senger BBS	0	132	0	0	0	0
Generell investering bygg	0	370	0	0	0	0
Vifter Laksvatn skole	0	145	0	0	0	0
Sykesignalanlegg Malangstun	0	600	0	0	0	0
Belysning Malangstun	0	130	0	0	0	0
Kjøleanlegg likkjøler	0	120	0	0	0	0
Overvannsikring BBS	0	200	0	0	0	0
Avdelingskjøkken BBS	0	160	0	0	0	0
Adgangskontroll Storsteinnes skole	0	250	0	0	0	0
Storsteinnes skole ombygging et sted	0	145	0	0	0	0
Tak mellomveien 19/21	0	150	0	0	0	0
Vinduer Nordkjosbotn skole	0	100	0	0	0	0
Nye ovner kjøkken Malangstun	0	313	0	0	0	0
Ombygging demensavdeling BBS	0	300	0	0	0	0
Ombygging spesialrom Nordkjosbotn skole	0	1 250	0	0	0	0
Kommunale veier 2024	0	0	1 650	650	0	0
Kommunale bruer 2024	0	0	2 000	2 000	0	0
Trafikksikkerhetstiltak 2024	0	0	431	250	0	0
Velferdsteknologi	0	0	3 075	375	0	0
Nytt røykdykkerutstyr brann	0	0	120	0	0	0
Nye senger Malangstun	0	0	143	0	0	0
Ny bil flykningstjenesten	0	0	500	0	0	0
Ny bil til feiertjenesten	0	0	850	0	0	0
Ny bil vaktmestertjenesten	0	0	250	0	0	0
Generell investering bygg	0	0	2 000	0	0	0
Nybygg Petersborgveien 2	0	0	30 000	10 000	0	0
Fuglelia flerbrukshus trinn 2	0	0	9 000	0	0	0
Nordkjosbotn skole, ombygging trinn 2	0	0	6 750	0	0	0
Lydisolering helsetasjon	0	0	400	0	0	0
Sum	86 110	273 724	194 029	206 543	0	0

2 KOMMUNENS SENTRALE RAMMEBETINGELSER

2.1 SENTRALE FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLANEN

- Faste 2024-priser i hele økonomiplanperioden.
- Årslønnsvekst 2023 til 2024 er satt til 4,9 % iht. statsbudsjett.
- Kommunal deflator, et makroøkonomisk estimat for kommunenes kostnadsvekst fra 2023 til 2024, er satt til 4,3 % iht. statsbudsjettet.
- Forslag til betalingssatser er generelt basert på prisøkninger iht. kommunal deflator med mindre det er andre føringer i statsbudsjett, andre lovverk eller kommunale vedtak.
- Lånopptaket for 2024 er forutsatt tatt opp delvis i midten av året 2024, og delvis på slutten av året. Tidspunkt skal vurderes nærmere i forhold til fremdrift på prosjekter og likviditet.
- Rentesats på eksisterende lånekontrakter med flytende rentebetingelser samt nye låneopptak er lagt inn med en gjennomsnittlig nominell rente på 5,35 % alle år.
- Årsverk på skolene er basert på ressurstilodelingsmodell for skolene og voksenopplæringen, for skoleåret 2023/24. Modellen vil rulleres vår 2024 med tanke på skoleåret 2024/25.
- Årsverk i barnehagene er basert på barnetall, bemannings- og pedagognorm.
- Årsverk for øvrige enheter er basert på årsverk i budsjett 2023, korrigert for vedtak i kommunestyret som måtte medføre endringer i dette. Endringer utover dette fanges som «tiltak» i dokumentets kapittel kap 7.1.

2.2 SKATT OG RAMMETILSKUDD

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (på inntekt og formue), eiendomsskatt, momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd.

Når det gjelder *skatt på inntekt og formue og rammetilskudd* er det for 2024 tatt utgangspunkt i forutsetningene i statsbudsjettet slik dette ble fremlagt av regjeringen, med en folketallsjustering. Det er i sum lagt til grunn skatt på inntekt og formue og rammetilskudd på kr 457,2 mill. Dette nivået er videreført for de øvrige år i planperioden.

ENDRINGER I INNTEKTSSYSTEM

For 2024 er det ikke foretatt prinsipielle endringer i selve inntektssystemet. Viktigste endring er at man nå har brukt sist kjente regnskapsår (2022) i beregning av utgiftsbehovet til kommunesektoren. I de to forutgående år har man brukt regnskapstall fra 2019 (før korona) i disse utregningene.

I statsbudsjett fremgår at regjeringen vil legge fram en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet i en egen melding til Stortinget våren 2024, med sikte virkning fra budsjettåret 2025.

BETYDNINGEN AV FOLKETALLSUTVIKLING OG DEN NASJONALE SKATTEINNGANGEN

På kort sikt (2024) er 84% av rammetilskuddet «låst», i hovedsak mot folketall/ sammensetning pr 1.7.2023. Disse inntektene er dermed en forutsigbar faktor for 2024. Usikkerheten i rammetilskuddet for 2024 er relatert til inntektsutjevningen. Dette skyldes usikkerhet dels om den faktiske nasjonale skatteinngang neste år, og dels i hva som vil være det faktiske

folketallet pr 1.1.2024 (som er telledato for inntektsutjevning 2024).

Når det gjelder folketallsutviklingen er det i på samme måte som i de siste års økonomiplaner tatt utgangspunkt i folketallet 1.7.2023 (dvs 5 555 innb). Videre er det forutsatt at folketallet i Balsfjord holder seg uendret frem til 1.1.2024. For resten av Norge er det forutsatt at en befolkningsvekst i tråd med SSB-prognoser (MMM-alternativet).

Naturligvis er det usikkerhet i forhold til hva som vil være det faktiske folketallet 1.1.2024. Effektene er slik at +/- 1 person for Balsfjord utgjør merinntekt/ mindreinntekt på ca kr 41 000. Det betyr at dersom det faktisk blir en ytterligere befolkningsvekst på 10 personer 2.halvår, samtidig som utviklingen i landet blir iht. prognose, så blir det merinntekt på kr 410 000 i 2024 (og motsatt dersom vi mister 10 personer).

Når det gjelder usikkerhet i forhold til den faktiske skatteinngangen på landsbasis, legges det til grunn at man ikke har grunnlag for å sette andre forutsetninger enn det som er kommet fra sentralt hold gjennom statsbudsjettet. Det er greit å være oppmerksom på at det ikke er noen systematiske sammenhenger på om det her ender bedre eller dårligere ut enn anslagene i statsbudsjett. De seinere år har det stort sett vært betydelige merinntekter til kommunesektoren.

Sammenhengen er slik at *dersom* den samlede skatteinngang til kommunene blir f.eks 1,0% lavere enn forutsatt i statsbudsjett, så blir det en mindreinntekt for Balsfjord (via inntektsutjevninga) på ca kr 1,9 mill. Motsatt skjer ved evt økt samlet skatteinngang.

Folketallsutviklingen iht. prognosene fra statistisk sentralbyrå tilsier at innbyggertallet vil være nokså stabilt på lang sikt, men økende i den eldre delen av befolkningen. Dersom man forutsetter at økte demografiskostnader vil bli kompensert over rammetilskudd, kan man i en økonomiplan budsjettere med økte *inntekter*. Skal dette være realistisk bør man imidlertid samtidig også budsjettere inn økte *kostnader* relatert til demografiske endringer. Slike kostnadsøkninger fremover i tid er ikke fanget opp i økonomiplanen. Inntektssiden er derfor heller ikke korrigeret, dvs at de budsjetterte inntekter for 2024 er videreført ut planperioden.

MER OM LOKAL SKATT

Anslag for skatt for Balsfjord i 2024 er satt til kr 160,0 mill. Det er her tatt utgangspunkt i anslått skatteinntekt for 2023. Videre er det forutsatt en økning i skatt pr innbygger på 4,8%, tilsvarende forutsetning i statsbudsjett for kommunesektoren samlet.

Dersom skatteinngangen i Balsfjord isolert sett avviker fra budsjettert, vil dette i stor grad oppveies av motsatt effekt på inntektsutjevninga. For kommunens inntektsside er derfor den samlede skatteinngangen i kommunesektoren viktigst.

ENKELTELEMENTENE I SKATT/RAMMETILSKUDD

Rammetilskudd for Balsfjord er summen av innbyggertilskuddet (inkl utgiftsutjevning), Nord-Norge-tilskudd og skjønnstilskudd. I tillegg kommer inntektsutjevningen, som kompenserer skattesvake kommuner.

Det overordnede formål med systemet er å korrigere for ulike strukturelle utfordringer (utgiftsutjevning) og forskjeller i skatte-

inntekter (inntektsutjevning), for slik å bidra til at kommunene kan yte et likeverdig tjenestetilbud.

Ved utregningen av *innbyggertilskuddet* ligger det et fast beløp pr innbygger i bunn (kr 29 832). Deretter blir tilskuddet korrigeret for forskjeller i beregnet utgiftsbehov mellom kommunene ut fra ulike kriterier (*utgiftsutjevning*). Balsfjord har et beregnet utgiftsbehov som er 15,3% høyere enn landsgjennomsnitt, hvilket utgjør kr 59,9 mill for 2024.

Utgiftsutjevningen er slik at alderssammensetningen har stor betydning. For Balsfjord skjer det samme som i andre distriktskommuner som «eldes», nemlig at man år for år får lavere tilskudd relatert til barn/unge, og mer relatert til eldre. Nettosummen endres gjerne ikke så mye, men utfordringen ligger i å justere ressursbruk i samsvar med disse mekanismene. Beløpseffekter av dette fremgår av tabell 2 nedenfor.

Nord-Norge-tilskudd er begrunnet ut fra regionalpolitiske hensyn. Tilskuddet skal bidra til et bedre tjenestetilbud og høy kommunal sysselsetting i områder med et konjunkturavhengig næringsliv. Tilskuddet utgjør for 2024 kr 21,3 mill.

Inntektsutjevningen er den kompensasjonen som Balsfjord får som følge av at man har relativt lave skatteinntekter (eiendomsskatt er her holdt utenom). Balsfjord har de seinere år hatt skatteinngang pr innbygger på 70-73% av landsgjennomsnitt. Kommunen er derfor svært avhengig av inntektsutjevningen. For 2024 er denne budsjettert til kr 47,2 mill.

I økonomiplanperioden er nivået for 2024 videreført i planperioden. Usikkerhet i dette består i tillegg til usikkerheten rundt eventuelle endringer i inntektssystemet også av folketallsutviklingen fremover. Dersom man skal ha «samme andel av

kaka», må man ha en befolkningsvekst som tilsvarer veksten i landet.

2024-prisnivå for årene 2025-2027		PROGNOSE				
1000 kr	2023	2024	2025	2026	2027	
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	154 872	165 715	165 715	165 715	165 715	
Utgiftsutjevningen	50 282	57 918	57 918	57 918	57 918	
Overgangsordning - INGAR	-226	-406	-406	-406	-406	
Saker særskilt ford (inkl. trekk konsesjonskraft, per grunn)	3 676	4 346	4 346	4 346	4 346	
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	20 642	21 301	21 301	21 301	21 301	
Ordinært skjønn	580	1 090	1 090	1 090	1 090	
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbygge	105					
Stortinget saldering budsjett 2023	715					
RNB 2018 - 2023 (utenom koronapandemi) m.v.	2 879					
Sum rammetilskudd uten inntektsutj og ekstra skjønn stat	233 525	249 965	249 965	249 965	249 965	
Netto inntektsutjevning	44 824	47 227	47 227	47 227	47 227	
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalter	278 349	297 192	297 192	297 192	297 192	
Rammetilskudd - endring i %	5,6	6,8	6,8	6,8	6,8	
Skatt på formue og inntekt	151 675	160 039	160 039	160 039	160 039	
Skatteinntekter - endring i %	-6,10	5,51	5,51	5,51	5,51	
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjø	430 030	457 230	457 230	457 230	457 230	

Tabell 1: Rammetilskudd og skatt på inntekt og formue i planperioden

Tabellen nedenfor viser hvilke kriterier som legges til grunn for korrigering av utgiftsbehov til kommunene, og viser at Balsfjord for 2024 har et beregnet utgiftsbehov som er 15,3 % over landsgjennomsnitt. Som en konsekvens av endring i befolknings sammensetning har trenden i mange år vært at Balsfjord får mindre tilskudd til de yngste og mer relatert til eldre.

	Antall	Utgifts- behov -indeks	Pst. utslag	Brukt folketall 1.7.2023		Endring fra foregående år 1000 kr
				Tillegg/ fradrag i utgiftsutj kr per innb	1000 kr	
0-1 år	78	0,7226	-0,16 %	-104	-580	-135,6
2-5 år	183	0,7985	-2,72 %	-1 763	-9 792	1 856,5
6-15 år	539	0,8300	-4,29 %	-2 787	-15 482	-1 907,3
16-22 år	446	0,9691	-0,07 %	-48	-269	236,7
23-66 år	3 037	0,9500	-0,54 %	-350	-1 947	-409,6
67-79 år	870	1,3214	1,94 %	1 262	7 010	781,3
80-89 år	331	1,6007	4,84 %	3 142	17 452	911,5
over 90 år	71	1,5302	2,14 %	1 387	7 703	4 284,9
Basis tillegg	0,9436	3,4065	3,92 %	2 546	14 140	921,8
Sone	91 240	4,1930	3,29 %	2 134	11 855	644,0
Nabo	27 536	2,7672	1,82 %	1 181	6 562	290,6
Landbrukskriterium	0,0042	4,2069	0,61 %	395	2 196	-195,9
Innvandrer 6-15 år ekskl Skandinavia	55	1,0021	0,00 %	1	5	412,2
Flyktninger uten integreringstilskudd	29	0,1569	-0,66 %	-427	-2 371	103,0
Dødlighet	50	1,1911	0,91 %	588	3 265	-882,0
Barn 0-15 med enslige forsørgere	142	0,9437	-0,09 %	-61	-341	-555,2
Lavinntekt	199	0,7676	-0,24 %	-158	-880	361,2
Uføre 18-49 år	147	1,1746	0,10 %	68	378	-143,1
Opphopningsindeks	0,0683	0,5758	-0,37 %	-242	-1 346	803,6
Aleneboende 30 - 66 år	567	1,0919	0,17 %	107	597	7,4
PU over 16 år	34	1,6478	3,28 %	2 131	11 839	560,9
Ikke-gifte 67 år og over	637	1,5870	2,78 %	1 806	10 030	250,8
Barn 1 år uten kontantstøtte	29	0,6578	-0,56 %	-362	-2 011	-912,2
Innbyggere med høyere utdanning	853	0,5401	-0,82 %	-534	-2 968	-125,1
1 Kostnadsindeks		1,15270	15,27 %	9 909	55 045	7 161
(Tillegg/trekk kr pr innb.)						
2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen		(1000 kr)		55 045		
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler		(1000 kr)		2 873		
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)				57 918		
Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger:		(hele kroner)		64 893		

Tabell 2: Kriterier for korrigering av utgiftsbehovet for Balsfjord kommune.

2.3 EIENDOMSSKATT

Balsfjord kommune vedtok 12.2.2007 å innføre eiendomsskatt i hele kommunen.

For 2010 ble det vedtatt sats på 4,0 % for boliger/landbruk/fritid, og 7,0 % for verker/bruk og næring. For 2011 ble det vedtatt sats på 6,0 % for boliger/landbruk/ fritid, og 7,0 % for verker/ bruk og næring. For 2012 ble det vedtatt opptrapping av sats til 7,0 %, som også ble vedtatt for 2013 og i årene deretter.

I 2016/17 pågikk arbeide med ny taksering av alle eiendommene i kommunen, men det ble i k-sak 75/17 vedtatt at de gamle takstene skulle anvendes også i 2018.

For 2019 ble det lagt til grunn de samme forutsetninger som i 2018, men oppjustert inntekt til kommunen som følge av nye objekter.

I k-sak 95/18 ble det vedtatt at man fra 2020 skulle legge til grunn skatteetatens beregnede formuesgrunnlag (såkalt «formuesverdi») på bolig der dette foreligger og grunnlaget fra retakseringen gjort i 2017 på næringseiendommer.

I k- sak 14/20 vedtok kommunestyret at promillesats for næring settes til 7, og delegerte myndighet til rådmannen for endelig fastsettelse av promillesats for annen fast eiendom i forhold til utskrivning av eiendomsskatten 2020, for slik å kunne sette en promillesats med mest mulig oppdatert grunnlag slik at man traff best mulig mot de budsjetterte inntekter. Denne satsen ble så endelig satt til 2,8 promille for 2020.

For 2023 ble satsen annen eiendom øket fra 2,8 til 3,3 promille.

Skatteetaten frigir formuesgrunnlaget for 2024 1.november 2023. Dette grunnlaget kan justere frem til mars neste år. Dette medfører noe usikkerhet.

Det foreslås å øke eiendomsskatten for bolig/fritid/landbruk fra nåværende 3,3 promille til 4,0 promille fra og med 2024. Maksimal sats iht. eiendomsskattelover er 4,0 promille. Effekten av dette er ca merinntekt kr 3,7 mill (med utgangspunkt i prognose for 2023).

Ut fra forutsetningene ovenfor fremgår det av tabell 3 hvorledes det er budsjettert med eiendomsskatteinntekter i økonomiplanperioden.

(1000 kr)	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Prognose 2023	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Næringseiendom	12 163	12 165	12 150	12 150	12 150	12 150	12 150	12 150
"Annen fast eiendom" (bolig/fritid mv)	13 797	13 710	17 130	16 370	20 830	20 830	20 830	20 830
sum eiendomsskatt	25 960	25 875	29 280	28 520	32 980	32 980	32 980	32 980

Tabell 3: budsjetterte inntekter eiendomsskatt

2.4 MOMSKOMPENSASJON

Refusjon av merverdiavgift i driftsregnskapet regnskapsføres på de respektive enheter/budsjettområder hvor dette genereres.

Refusjonen av merverdiavgift fra investeringer regnskapsføres på det enkelte prosjekt i investeringsregnskapet.

2.5 RENTEKOMPENSASJON FOR INVESTERINGER

Balsfjord kommune mottar rentekompensasjon relatert til særskilte (gamle) investeringer innenfor eldreomsorg og skolebygg.

Rentekompensasjon beregnes ut fra særskilt forskrift i husbanken. Det er i økonomiplanen tatt utgangspunkt i flytende rentenivå (5,35%), deretter avkortet med rentedifferanse (0,7%) som erfaringsmessig er på kompensasjonsordningen. Ut fra dette er det lagt til grunn rentesats 4,7%. Dette gir følgende inntekt:

1000 kr	2024	2025	2026	2027
Ref. eldreomsorg	1 772	1 716	1 660	1 604
Ref. skoleutbygging	419	316	212	109
Sum	2 191	2 032	1 873	1 713

Tabell 4: Sum rentekompensasjonsordninger i planperioden.

2.6 ORDINÆRE SKJØNNSMIDLER

Balsfjord kommune har fått tildelt kr 1,1 mill i ordinære skjønnsmidler for 2024. Nivået for de øvrige år er ukjent, men forutsettes videreført på samme nivå.

1000 kr	2024	2025	2026	2027
	1 090	1 090	1 090	1 090

Tabell 5: Ordinære skjønnsmidler som legges til grunn i planperioden.

Tildeling i 2023 var kr 0,6 mill og i 2022 kr 0,9 mill.

2.7 TILSKUDD RESSURSKREVENDE TJENESTER

For tilskudd ressurskrevende tjenester er det tatt utgangspunkt i aktivitetsnivået i 2023, samt hensyntatt evt. nye brukere. Videre er det korrigert for endrede beregningsforutsetninger iht. forslag til statsbudsjett.

Innslagspunktet for refusjonen er i forslag til statsbudsjett prisjustert til kr 1 608 000. Kompensasjonsgrad over innslagspunkt er beholdt uendret på 80%.

Selv om det kan forventes prisjusteringer av innslagspunkt for regnskapsåret 2024 (bekjentgjøres neste høst), er det rimelig å legge til grunn at kommunens utgiftsgrunnlag øker tilsvarende som følge av lønnsvekst, slik at tilskuddet ikke påvirkes vesentlig.

I sum er det for 2024 budsjettet med kr 14,8 mill i tilskudd ressurskrevende tjenester.

2.8 LØNNS- OG PRISVEKST, ARBEIDSGIVERAVGIFT, PENSJON

LØNNS- OG PRISVEKST

I statsbudsjettet anslås prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) fra 2023 til 2024 på 4,3 %. Denne satsen ligger til grunn for selve prisjusteringen av nivået for frie inntekter til kommunesektoren. Kommunal deflator er sammensatt av lønnsveksten og prisveksten på varer og tjenester:

	Anslag
Lønnsvekst	4,9 %
Prisvekst varer/tjen.	3,4%
Kommunal deflator	4,3 %

Tabell 6: Prisvekst for kommunale varer og tjenester for 2023 til 2024.

Driftsbudsjettene er budsjettert på grunnlag av fastlønn pr august 2023, dvs inkl. lokale forhandlinger 2023.

På rammeområde 19 er det budsjettert med kr 11,1 mill til dekning av lønnsoppgjør 2024. Avsetningen er basert på forutsetning om lønnsvekst 2024 på 4,9% fratrukket antatt overheng 1,8%.

ARBEIDSGIVERAVGIFT

Det legges til grunn 5,1 % arbeidsgiveravgift. Satsen er bestemt ut fra hvor man geografisk har «kontorsted». Balsfjord ligger i sone 4A.

PENSJON

Det budsjetteres med pensjonssats 14,29 % for Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og 8,29 % for Statens pensjonskasse (SPK). Prosentsatsene er «netto» satser etter hensyntaken av premieavvik. Satsene er

basert på prognoser for pensjonskostnad fra hhv. KLP og SPK.

I 2023 var det ekstraordinært stor reguleringspremie for alle kommuner (pga høy lønnsvekst og G-regulering). Dette gir betydelig kostnadseffekt i driftsregnskapet for årende fremover. Det er budsjettert med kr 43,1 mill i *pensjonskostnad* i 2024. Dette er kr 7,9 mill i mer enn i budsjett 2023.

PREMIEAVVIK

Premieavviket er differansen mellom kostnadsførte pensjonskostnader i regnskapet og betalte pensjonspremier.

Gamle premieavvik (t.o.m. 2011) kostnadsføres seinere år med 1/15 pr år. Premieavvik som oppsto i 2012 og 2013 kostnadsføres med 1/10 pr år. Premieavvik som oppsto i 2014 og seinere kostnadsføres på 7 år. Kostnadsføringer av gamle premieavvik kalles «amortisert premieavvik».

I kommunens balanseregnskap ligger det et akkumulert premieavvik pr 1.1.2023 på kr 43,1 mill. Anslagene for premieavvik *fremover* er alltid svært usikre. Det akkumulerte premieavvik vil øke i 2023, i hovedsak pga høyt lønnsoppgjør og pensjonsoppgjør (G-regulering).

Beløpsstørrelsene er bekymringsfulle. Forholdet er det samme for de fleste kommuner, men det representerer uansett utfordringer for kommuneøkonomien fremover.

2.9 NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat blir sett på som den viktigste enkeltindikatoren for å vurdere den økonomiske situasjonen i kommunene. Det viser hva som er igjen etter at alle driftsutgiftene er trukket fra alle årets driftsinntekter. Netto driftsresultat viser dermed hvor mye som kan avsettes til seinere bruk eller finansielle investeringer, og er dermed et uttrykk for kommunens handlefrihet.

Anbefalt nivå på netto driftsresultat er 1,75% av driftsinntektene (årlig, men sett over tid). Dette tilsvarer et årlig netto driftsresultat for Balsfjord på ca kr 11 mill.

Kommunestyret vedtok i sak 31/20 mål om netto driftsresultat. Det var her vedtatt gradvis opptrapping til anbefalt nivå 1,75%.

Et budsjett med *negativt* netto driftsresultat innebærer at de løpende kostnader er større enn løpende inntekter.

Tabellen nedenfor viser at budsjettforslaget innebærer et negativt netto driftsresultat på -2,3% (14,5 mill), som tilsvarer en differanse på 25,4 mill hvis netto driftsresultat tilsvarte måltallet på 1,75%. Dersom det ikke var budsjettert med økt eiendomsskatt og rammekutt i 2024 ville resultatet vært ennå svakere.

At differansen er lavere i 2025-2027 enn i 2024 må sees i sammenheng med at det er lagt inn økt innsparingskrav for alle driftsrammer. Tabellen viser at selv med disse innsparingsmålene så er man ikke oppe på anbefalt nivå.

Måltall ihht k-sak 31/20	2024	2025	2026	2027
i prosent	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %
i mill. kr	-10,9	-10,7	-10,8	-10,9
Ihht budsjettforslaget	2024	2025	2026	2027
i prosent	-2,3 %	-2,3 %	-0,7 %	0,1 %
i mill. kr	14,5	13,8	4,5	-0,7
Differanse	2024	2025	2026	2027
i mill. kr	25,4	24,5	15,3	10,2

Dette er en klar indikasjon på at kommunen må ta ned utgiftssiden og/eller øke inntektssiden i det omfang som nedstyringskravene tilsier, og aller helst ennå mere, for å få en langsiktig bærekraftig økonomi.

Det er betydelig usikkerhet knyttet til innsparingsmål i den størrelsen det her er snakk om. Det skjer også betydelige demografiske endringer, og i tillegg et stort vedlikeholdsetterslep. I et slik totalbilde må den reelle balansen i økonomiplanen betegnes som svært skjør.

2.10 STARTLÅN

I 2023 var det vedtatt opptak av kr 30,0 mill. Faktisk opplån i 2023 ble lavere, kr 15,0 mill. At låneopptaket i 2023 var lavere enn vedtatt skyldes at det stod ca kr 15,0 mill i (udisponert) rest fra tidligere år, slik at man da samlet ville kunne låne ut kr 30,0 mill i 2023. Utlånene de forutgående to år var for øvrig om lag kr 20 mill pr år.

Utlånene i 2023 ligger pr oktober an til å bli om lag kr 40,0 mill, dvs betydelig høyere enn tidligere, og høyere enn forventet. Det ligger dermed an til et merforbruk på utlån på kr 10 mill i 2023.

Det er budsjettert med bruk av kr 50,0 mill i startlånsmidler for videre tildeling i 2024, deretter kr 40,0 mill pr år i planperioden.

Av låneopptaket på kr 50,0 mill i 2024 begrunnes kr 10,0 mill til dekning av forventet merforbruk i 2023, og kr 40,0 mill til å kunne håndtere et nivå tilsvarende prognosen for 2023.

I forbindelse med søknad til husbanken om nytt låneopptak vil det gjøres en oppdatert vurdering av faktisk lånebehov, også opp mot evt. restmidler fra fjoråret.

Endring i boliglånforskriften i 2017 medførte at tidligere praksis hvor startlån ble gitt for å dekke egenkapitalkravet ikke lengre kunne utøves. Søknadene er derfor endret fra delfinansiering til fullfinansiering. Fra å innvilge

lånesøknader på kr 300 000 – kr 700 000 er det nå normalt å innvilge søknader på langt større beløp.

Kommunen har ikke egne retningslinjer for tildeling av startlån, men benytter seg av Husbanken sine retningslinjer. Dette er i tråd med husbankens anbefaling. Rentesats for startlån følger den til enhver tid gjeldende sats hos husbanken, med et påslag for 0,25%-poeng (kommunens administrasjons tillegg).

Frem til 2020 kunne kommunene søke Husbanken om å få sette av tildelte midler fra tilskudd til etablering til tapsfond. Dette har ikke Balsfjord kommune benyttet seg av. Imidlertid bør man vurdere om det skal, i fremtidige budsjett, sette av tilstrekkelige midler til tapsfond.

Erfaringsvis har det ikke vært tap på startlån, men med økende portefølje kan ikke tap utelukkes. Ved et evt tap vil det være tapsdeling mellom Husbanken og kommunen hvor kommunen har tapsrisiko for de første 25 prosent av gjenstående hovedstol samt forfalte renter og omkostninger før realisering av pant.

For øvrig er det slik at *rentene* budsjetteres over driftsregnskap, mens *avdrag* skal budsjetteres over investeringsregnskap.

2.11 LÅNEGJELD, RENTER OG AVDRAG

I tabell 7 nedenfor er utviklingen i kommunens lånegjeld belyst.

Ved inngangen til 2022 (1.1.2022) hadde kommunen en lånegjeld på kr 504,9 mill (inkl startlån og ubrukte lånemidler).

Ved inngangen til 2023 hadde kommunen en lånegjeld på kr 578,5 mill.

Ved inngangen til 2024 vil kommunen ha en lånegjeld på om lag 689,7 mill.

I løpet av 2024 og 2025 vil økonomiplanens låneopptak gjøre at kommuns lånegjeld passerer 1 mrd, dvs om lag en fordobling fra 2022.

Som man ser av tabellen utgjør havneutbyggingen en betydelig andel av økningen i 2024 og 2025. Det er i forustatt at disse låneopptak skal være «selvfinansierende» i planperioden. Det oppnås i økonomiplanen dels gjennom å bruke opp havnefondet til å dekke renter/avdrag, og dels gjennom å budsjettere inn betydelig økt trafikk (dvs økte havneavgifter) på slutten av perioden. Her er det noe usikkerhet. Hvis inntektene ikke øker tilstrekkelig må kommunen dekke opp. Usikkerheten knyttet til dette prosjektet opp mot kommunens økonomi ligger derfor i slutten av planperioden.

Netto lånegjeld pr innbygger var ved siste årsskifte (31.12.2022) betydelig under fylkessnitt (73%) og litt under på landsgjennomsnitt (99%) (konserntall, dvs inkl foretak).

Det kan forventes at kostratallene for 2023 som kommer neste sommer vil plassere kommunen nært fylkessnitt og betydelig over landsgjennomsnitt.

Det er rimelig å anta at også resten av kommunenorge vil ha økning i lånegjeld, men ikke slik økning som Balsfjord er inne i. Det kan derfor forventes at kostratall fra 2024 og utover vil plassere Balsfjord kommune i det øvre sjikt av kommuner med høyest lånegjeld pr innbygger.

Som følge av at økonomiplan i hovedsak fanger de mest kortsiktige investeringsbehov er det rimelig å anta at økonomiplanen underestimerer faktisk utvikling i siste del av planperioden.

Kommunestyret har i k-sak 31/20 vedtatt følgende handlingsregel knyttet til gjeld: «investeringer som innebærer låneopptak skal vedtas i den ordinære budsjettprosess». Bakgrunnen for denne handlingsregelen er å sikre at de langsiktige effektene (renter/avdrag og driftskonsekvenser) blir håndtert i et langsiktig og helhetlig perspektiv.

(1000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lånegjeld 1.1.20xx	504 860	578 512	689 702	942 977	1 080 828	1 040 793
Nye lån iht budsjettvedtak budsjett 2023 (ksak 111/22)	-	163 450	-	-	-	-
Forskyvning låneopptak budsjett 2023 (fra ksak 111/22)	-	-43 450	43 450	-	-	-
Kostn ny Havn 2023 (budsjettreg des-23, ubr.lånem. I 2023)	-	-	10 000	-	-	-
Nye lån iht øk.plan 2024-2027 - Havn	-	-	100 000	153 608	-	-
Nye lån iht øk.plan 2024-2027 ekskl havn	-	-	80 786	19 920	-	-
Startlån*	-	15 000	50 000	-	-	-
Avdrag driftsregnskap	-	-18 320	-23 089	-27 805	-32 163	-32 163
Avdrag startlån /invest.regnskap	-	-5 490	-7 872	-7 872	-7 872	-7 872
sum Saldo 31.12.20xx	578 512	689 702	942 977	1 080 828	1 040 793	1 000 758

*usikre anslag fremover. Legger derfor bare inn for 2024

Tabell 7. Utvikling lånegjeld iht. budsjettforslag

RENTEANSLAGET

Renteanslaget for lån på flytende betingelser er satt slik:

	2024	2025	2026	2027
Rentesats	5,35%	5,35%	5,35%	5,35%

Tabell 8: Rentesats i planperioden.

Budsjettet rente i planperioden er 5,35%. Den flytende renta i kommunalbanken ligger pr oktober 2023 på 5,5%. Bakgrunnen for å sette budsjettrenta for 2024 noe lavere enn faktisk nivå pr oktober 2023 er en forvetning om at renten skal noe ned siste halvdel 2024, jf. bla. pengepolitisk rapport 3/2023.

Renteanslaget for 2024 vurderes «nøkternt, men uten slakk» ut fra de prognoser og markedsforhold som er pr i dag. Samtidig er følsomheten ved renteendringer stor, og historien viser at rentesvingninger gjerne skjer raskere enn forventet når de først kommer.

FØLSOMHET FOR RENTEENDRINGER

Kommunens voksende lånegjeld i planperioden innebærer at man blir mer følsom for endringer i rentenivå.

Stresstest i 2.tertialrapport 2023 viste at det på kortsiktig 12- månedersbasis vil bli en netto merkostnad på kr 3,6 mill ved 1% renteøkning (dvs etter at økte renteinntekter og økt rentekompensasjon er trukket fra).

Gitt samme bindingsgrad, overskuddslikviditet mv vil en stresstest ved utgangen av 2026 gi en rentefølsomhet på omlag kr 6,6 mill ved 1% renteendring (på 12 mnd basis).

ENKELTSAKER/ FORSKYVNINGER SOM MÅ FANGES AV LÅNEVEDTAK 2024

Det vil påløpe 10,1 mill i kostnader på ny havn i 2023 relatert til tomtekjøp mv., jf. ksak 011/23. Dette vil bli dekket av ubrukte lånemidler i regnskap 2023 («lånes fra prosjekter som forskyves»), men må fanges opp i lånevedtak for 2024.

For ny Malangen skole gjelder at lånevedtaket for 2023 ikke favnet det som var planlagt kostnadsført i 2024, og må ivaretas i lånevedtak for 2024.

I budsjett 2023 var det vedtatt låneopptak på kr 163,45 mill. Dette lånet er pr oktober trukket opp med kr 120,0 mill. Resterende 43,45 mill vil det ikke være bruk for i 2023 som følge av forskyvninger i fremdrift (bla. brannstasjon).

Iht kommuneloven må disse sakene, i sum kr 57,4 mill favnes i lånevedtaket 2024.

		1000 kr
		2024
Anl. 623110	Utbygging Bergneset havn	10 070
An. 622810	Ny Malangen skole	3 895
	Forskyvning låneopptak vedtatt budsjett 2023	43 450
	Sum	57 415

Tabell 10: Til låneopptak 2024.

RENTEINNTEKTER

For *renteinntektene* legges det til grunn samme rentebane som for renteutgiftene, litt nedjustert i forhold til at rentenivå på penger i bank kan forventes å være litt lavere enn på lån. Det forutsettes derfor en rentesats på 4,95%-poeng i på innskutte midler. Når det gjelder *grunnlaget* for renteinntekter tas det utgangspunkt i likviditet pr 31.8.2023 (kr 119,5 mill) og utlånte startlånsmidler pr oktober 2023 (kr 94,8 mill.)

 OVERSIKT OVER RENTER OG AVDRAG

Med renteforutsetningene ovenfor er utvikling i renter/avdrag på lån slik:

a) For eksisterende lån og til allerede vedtatte prosjekter

(1000 kr)	2024	2025	2026	2027
Renter	35 928	34 657	33 172	31 687
Avdrag	25 689	25 786	25 786	25 786
Sum	61 617	60 443	58 958	57 473

b) For foreslåtte investeringer iht. kapittel 6¹.

(1000 kr)	2024	2025	2026	2027
Renter	4 676	13 861	18 139	17 658
Avdrag	0	4 619	8 977	8 977
Sum	4 676	18 480	27 115	26 635

c) Fratrukk minsteavdrag

(1000 kr)	2024	2025	2026	2027
Avdrag	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600

d) Sum renter/avdrag: (= a+b+c)

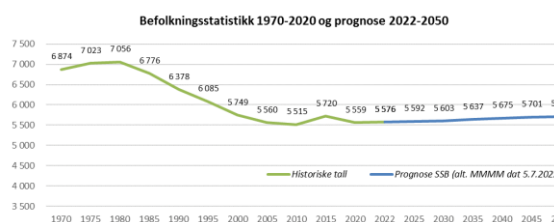
(1000 kr)	2024	2025	2026	2027
Renter	40 604	48 518	51 311	49 346
Avdrag	23 089	27 805	32 163	32 163
Sum	63 693	76 323	83 473	81 508

¹ Havneutbyggingen står for en vesentlig del av kommunens økte lånegjeld i 2024/2025, jfr kap 2.11, tbl 7. Havenutbyggingen står dermed også for en betydelig del av de økte renter/avdrag, nærmere bestemt kr 2,7 mill i 2024, kr 11,9 mill i 2025, kr 19,6 mill i 2026 og kr 19,3 mill i 2027. Kommunens økte rente/avdragsbelastning som følge av prosjektet er budsjettert «selvfinansiert», dels ved å bruk opp havnefond, og dels ved å budsjettere med økte inntekter fra og med 2026.

3 VEKST OG UTVIKLING

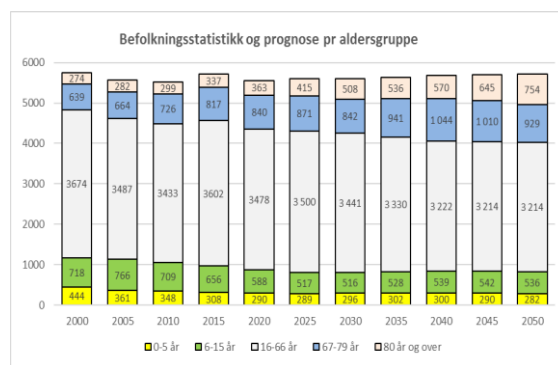
3.1 FOLKEMENGDE / BEFOLKNINGSUTVIKLING

Hovedtrekket i befolkningsutviklingen er at det var en lang nedgangsperiode i folketallet fra 1980 frem til 2008, og at det deretter har stabilisert seg rundt ca. 5 550 innbyggere de siste tjue årene. Siste befolkningsprognose fra Statistisk sentralbyrå (SSB) tilsier at folketallet skal ligge stabilt fremover.

Figur 1: Folketallsutvikling 1970-2022 og prognose frem til 2050 (SSB prognose alternativ MMMM lagd i 2022).

Bak de stabile tallene for samlet folketall de siste 20 år og i prognosene fremover skjuler det seg imidlertid store endringer i sammensetningen. Dette er synliggjort i figuren nedenfor.

Figur 2: Utvikling pr aldersgruppe 2000-2022 og prognose frem til 2050 (kilde: (SSB prognose alternativ MMMM lagd i 2022).

Man ser av figur 2 ovenfor at det har blitt vesentlig færre barn og vesentlig flere eldre de siste 20 år.

Prognosene fremover er naturligvis usikre. SSB-prognosene tilsier fortsatt fødselsunderskudd, netto tilflytting og samlet sett stabilt folketall, men fortsatt store endringer i alderssammensetning. Størst usikkerhet er nok knyttet til det antatte flyttemønster. Hovedtrenden er at økningen i antallet eldre vil fortsette, samtidig som det forventes færre i yrkesaktiv alder. Økningen vil være aller størst i aldersgruppen over 80 år, med fordobling fra 2020 til 2050.

Befolkningsutviklingen har betydning både for inntektene til kommunen og for etterspørselen av kommunale tjenester. Prognosene gir oss et bilde av hvordan behovet for forskjellige tjenester vil endres over tid. Dersom andelen yrkesaktive samtidig som det blir flere eldre vil det for eksempel kunne bli utfordrende for kommunen å skaffe arbeidskraft til å møte økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester.

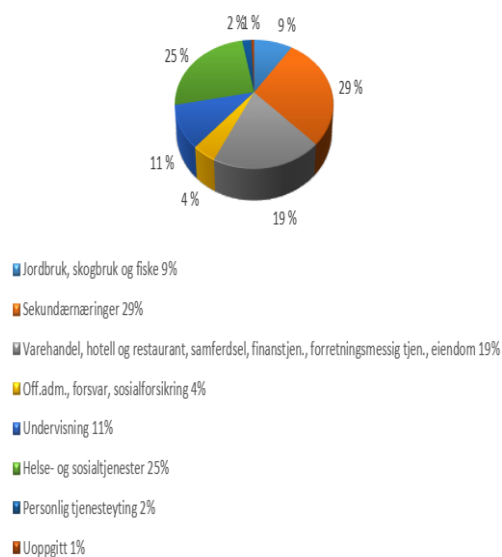
Statistikken gir et bilde på at de største endringene i de yngste aldersgrupper allerede har vært, og at det blir noenlunde stabilt fremover. Bak denne statistikken kan det likevel ligge endringer i bosettingsmønsteret internt i kommunen som tilsier endringer i tjenestetilbudet/lokasjoner. Eksempel på dette er trend med at yngre mennesker gjerne ønsker å bosette seg i tettstedene.

Prognosene for den eldste del av befolkningen er relativt påregnelige, rett og slett fordi disse aldersgrupper vanligvis ikke flytter så mye.

Den store forventede økning i de eldste aldersgrupper vil stille økte krav til kommunen, både i forhold til kostnader, prioritering og rekruttering. I og med at

eldrebølgen kommer i hele landet vil kampen om fagpersonell innenfor dette området bli ekstra utfordrende, og samfunnet vil neppe kunne tilføre ressurser til sektoren i samme grad som økningen i antall eldre. Det vil måtte gjøres en gjennomgang av omfang og sammensetning av de ulike kommunale tjenester (vanlige sykehjemsplasser, korttidsplasser, rehabiliteringsplasser/forebyggende arbeide, omsorgsboliger, hjemmetjenester mv). Samspillet med frivillige og pårørende og mer bruk av velferdsteknologi vil også bli sentrale element for å møte fremtiden.

Andel sysselsatte etter næring 2022

3.2 SYSSELSETTING OG NÆRINGSAKTIVITET

Naturgitte forutsetninger gjør Balsfjord til en av de største landbrukskommunene i Troms og Finnmark, og landbruket representerer en viktig rolle for bosetting og tjenesteproduksjon i kommunen. I 2022 hadde Balsfjord kommune 137 jordbruksforetak som til sammen drev 40 469 daa jord. Jordbruksavdelingen forvalter statlige tilskuddsmidler for totalt kr 96,4 mill til jordbruket i kommunen. Dette styrker sysselsettingen i jordbruket, samt gir positive ringvirkninger i lokalsamfunnet.

Kommunen er blant regionens og fylkets største hytte- og fritidskommuner med 1388 fritidsboliger registrert i matrikkelen pr 2022.

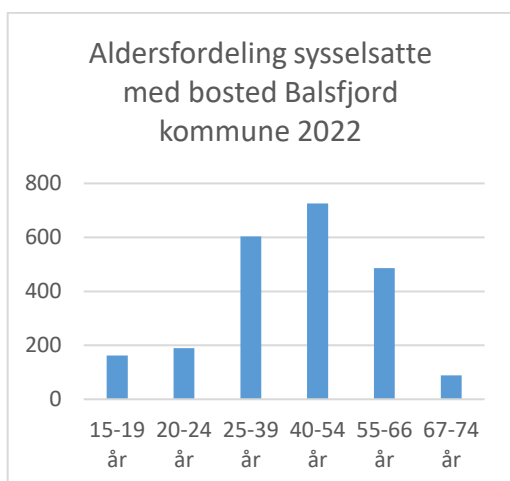
Det er i alt 2255 sysselsatte med arbeidssted i kommunen (per 2022), hvorav de fleste i *privat sektor* (57 %), fordelt på primær- og sekundærnæringerne (38 %), samt en del i privat service (19 %). I offentlig sektor finner vi i 42 % av de sysselsatte.

Figur: Sysselsetting i kommunen, offentlig og privat. (Kilde: SSB)

Balsfjord kommune har et rikt næringsliv innen sekundærnæringerne og privat service. Dette skyldes lokale bedrifter og næringer med vekstevne, samt etablering av bedrifter (eks. Macks bryggeri, Element Nor, Bewi Polar). Det er også etterspørsel fra flere aktører som ønsker etablering i kommunen.

Utvidelse av Bergneset havn vil kunne ha stor betydning for eksisterende næringsliv i kommunen og gi disse vekstmuligheter. Det vil også kunne medføre etablering av nye bedrifter i forbindelse med utvidelsen.

Yrkesdeltagelsen i de ulike aldersgruppene i Balsfjord vises i figur under. Økt sysselsetting for unge under 25 år kan fokuseres på ved endring av fylkets tilbudsmønster innen videregående opplæring. Det vil si at videregående opplæring i nærområdet/kommunen må ta utgangspunkt i etterspørsel fra det lokale arbeidsmarked slik at man slipper at ungdom må reise vekk for å ta utdanning. Da er sjansen større for at de bosetter seg her.

Figur: Sysselsatte pr. aldersgruppe 2022.
(Kilde: SSB)

3.3 PENDLING

En ikke uvesentlig del av arbeidsmarkedet for innbyggerne i Balsfjord kommune ligger i andre kommuner. I 2022 er det 820 bosatte i Balsfjord som pendler til andre kommuner. 446 personer pendler inn til Balsfjord fra andre kommuner (kilde: SSB kommunefakta). Det samlede bildet er at Balsfjord er godt integrert med arbeidsmarkedene i de omkringliggende kommunene.

4 SENTRALE PROSESSER OG PROSJEKTER I PLANPERIODEN

4.1 PLANSTRATEGI

Balsfjord kommune skal, med utgangspunkt i Plan og bygningslovens (Pbl.) § 10-1, minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide en kommunal planstrategi. Dette for å legge til rette for en diskusjon om planbehovet i kommunen og å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte med eller videreføre for å legge til rette for ønsket utvikling i kommunen.

Kommunal planstrategi er et politisk strategidokument der kommunens utviklingstrekk skal drøftes for å danne grunnlaget for å vurdere kommunens planbehov. Planstrategien skal ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal rulleres, samt vurdere behovet knyttet til kommunedelplaner, temaplaner og sektorplaner.

Arbeidet med kommunal planstrategi er startet og tas opp til politisk behandling første halvdel av 2024. Planstrategien tar høyde for at en del planer er tenkt utarbeidet med ekstrakapasitet fra interkommunalt plankontor.

4.2 KOMMUNEPLANER

Kommuneplanen skal trekke opp forutsetningene for at Balsfjord skal være en god kommune å bo og arbeide i for alle, hele livet. Kommunen skal tilrettelegge slik at den er attraktiv både for næringsliv, befolkning og besøkende.

Kommuneplanen er bærebjelken i det kommunale plansystemet og omfatter kommuneplanens samfunnsdel,

kommuneplanens arealdel og økonomiplan/handlingsdel. Mens samfunnsdelen beskriver mål og satsningsområder for ønsket utvikling av lokalsamfunnet, skal arealdelen etter Pbl. §11-5 vise sammenhengen mellom målene for den framtidige samfunnsutviklingen og langsiktig arealbruk for hele kommunen.

Mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel er førende for alle sektorer i utviklingen av kommunen, inklusive prioriteringer i økonomiplan og budsjett. Planen er utarbeidet med utgangspunkt i planstrategiens langsiktige utfordringer. Kommunestyret skal i forbindelse med behandling av planstrategien ta stilling til om kommuneplanens samfunnsdel skal rulleres.

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i juni 2023. Arealdelen er juridisk bindende og vil være et viktig styringsverktøy for å nå samfunnsdelens mål og føringer.

Siste halvdel av 2022 ble kystsoneplanen ferdigstilt. Det er en viktig plan for kommunens sjøarealer og vil kunne gi mulighet for etablering av sjømatnæring og ivaretagelse av kystsonen.

4.3 SAMFUNNSUTVIKLING

Kommunenes rolle som samfunnsutvikler handler om langsiktig arealbruk og utbyggingsmønster, utbygging av infrastruktur, steds- og sentrumsutvikling, næringsutvikling, miljø og folkehelse, friluftsliv og kultur. Det er viktig å synliggjøre behovet for tilpasning og utvikling av kommunale tilbud innenfor forsvarlige økonomiske rammer og slik at de samsvarer med de samfunnsutfordringer som følger av utviklingstrekk internasjonalt, nasjonalt og regionalt.

Samfunnsutviklerrollen er avhengig av evnen til å drive god og effektiv planlegging og mulighetene for aktiv oppfølging av dette arbeidet. Da må kommunen ha tilstrekkelig kompetanse og ressurser både til samfunns- og arealplanlegging, næringsarbeid, kulturtiltak, miljøvern, nettverksbygging og etablering av gode partnerskap.

For å konkretisere noen av oppgavene som kommunen har i sin samfunnsutviklingsrolle nevnes her noen konkrete tiltak kommunen må vurdere i et vekstperspektiv:

- Helhetlig planlegging for videre utvikling gjennom Kommuneplanens Samfunnsdel og Kommuneplanens Arealdel – arealstrategi og områdeplaner.
- Videreutvikle Balsfjord sine konkurransefortrinn;
 - Umiddelbar nærhet til by i vekst og med høy kompetanse og kunnskap
 - Fremragende logistikkforutsetninger for sjø, luft – og landveis transport
 - Lønnsomme etablerte næringer innen utnytting av kommunens naturgitte ressurser
 - Landbruks/matproduksjon
 - Kraft- og arealkrevende industri
 - Mineraler
 - Avfallshandtering og gjenvinning
 - Friluftsliv, ferie- og fritid og aktivitetsturisme
 - Tilrettelegge for virksomheter som utvider etablerte næringers verdikjeder
- Styrke plankompetanse og kapasitet gjennom interkommunalt plankontor.
- Områderegulere viktige nærings- og boligarealer og ha kapasitet for

behandling av detaljreguleringsplaner og byggesaker.

- Bidra til opparbeiding av attraktive nærings- og boligtomter.
- Havneutbygging. Bergneset havn har stort potensiale for utvidelse.
- Planlegging og opparbeiding av infrastruktur (vei, vann, avløp, el-kraft, bredbånd) tilpasset planlagt mulig utbygging, i egen regi eller i samarbeid med andre aktører.
- Planlegging for mulig utvidelse av barnehagekapasiteten gitt vekst i etterspørselen.
- Planlegging for mulig utvidelse av grunnskolekapasiteten gitt vekst i etterspørselen.
- Planlegging for å håndtere at det blir flere eldre.

Dette er både ressurs- og kompetansekrevene. Derfor må kommunen se på organiseringen av eksisterende ressurser, for å skape rom for effektivisering og øke tjenestenivået til innbyggere og næringsliv.

4.4 NÆRINGSUTVIKLING

Det formelle ansvaret for næringspolitikken er fordelt mellom staten, fylkeskommunene og kommunene, der sentrale myndigheter har hovedansvaret. Kommunene som institusjoner har liten innflytelse på viktige rammebetingelser og drivkrefter som påvirker nærings- og samfunnsutviklingen lokalt. Men kommunene har viktige roller og muligheter for å påvirke noe av næringsutviklingen gjennom planlegging, tilrettelegging, rådgiving og stimulering.

En viktig del av arbeidet framover med tilrettelegging for utvikling, vil være å opparbeide strategisk plasserte næringsarealer med infrastruktur for vei, vann, avløp, strøm og bredbånd.

Kommunen jobber aktivt med prosjekter for utvidelse av havn- og kaifasiliteter med tilhørende næringsarealer på Bergneset. Strategisk næringsplan legger opp til en offensiv satsing på utvikling av etablert næringsliv, med å trekke til seg kompletterende virksomheter i etablerte næringskjeder og stimulere nyetablerere/gründere.

Balsfjord kommune har i tilknytning til arbeidet med strategisk næringsplan kartlagt følgende næringsmessige styrker/muligheter og mest/best potensial for næringsutvikling:

- Landbruksbasert mat- og drikkevareproduksjon
- Industri i ulike bransjer
- Bygg/anlegg
- Reiseliv/naturbasert opplevelsesnæring (sommer/vinter)
- Kulturnæring

Balsfjord kommune har hatt høy næringsattraktivitet, og vi tror det er innenfor de forannevnte næringsmiljøene at Balsfjord kommune, gjennom aktivt utviklingsarbeid, vil kunne bidra til fortsatt vekst, verdiskaping og sysselsetting framover.

Mens primærproduksjonen innenfor landbruket er spredt lokalisert, er industri og service mer konsentrert til eller nært tettstedene Storsteinnes og Nordkjosbotn, foruten på Bergneset havn og industriområde og Stormoen.

Kommunen har gjennom kommuneplanens arealdel 2023 avsatt betydelige næringsarealer ved E6 for å utvide eksisterende næringsareal ved Stormoen. I kombinasjon med gunstig logistikk- og kommunikasjonsmessige beliggenhet i forhold til Tromsø og gjennomfartsårer i landsdelen, gir dette gode lokaliseringsfortrinn for bl.a. arealkrevende og kraftkrevende industri-

og distribusjonsnæringer. Dette industri som er avgjørende for å få gjennomført det grønne klimaskiftet.

Næringsplanens handlingsprogram foreslår bl.a. å styrke koplingene til virkemiddelapparatet (Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Regionalt forskningsfond Nord-Norge), FoU-miljø og SIVA-aktører (inkubatorer og næringshager) i regionen. Gjennom dette ønsker kommunen å bidra til økt innovasjonsevne og konkurransestyrke for etablert næringsliv i kommunen, og legge til rette for at etablerte bedrifter og gründere/nyetablerere med vekstambisjoner.

Samspill mellom politisk og administrativ ledelse, næringsliv og Balsfjord Næringsutvikling, samt ressurser i organisasjonen er viktig for å fremme næringsutvikling i kommunen.

4.5 ORGANISASJONSUTVIKLING

Kommunens organisasjonsutvikling må ses i sammenheng med kommunestyrets vedtak i sak 111/22: *"Rådmannen bes om å sette i gang en prosess for varig nedstyring for å tilpasse drifta til de økonomiske rammer i januar 2023."*

Rådmannen har iverksatt 3 prosesser med bistand fra ekstern konsulent. De 3 prosessene er innenfor tjenesteområdene forvaltning og administrasjon (rådhuset), helse og omsorg, kultur og oppvekst. Involvering i prosessene er et utvalg ansatte, ledere og tillitsvalgte. Det vil i 2023 leveres rapporter fra alle 3 prosessene der det framkommer forslag til tiltak. Ut fra disse vil rådmannen legge fram en politisk sak om videre oppfølging i løpet av første kvartal 2024. Det vil legges opp til forslag om kortsiktig tiltak i 2024 og mer langsiktige strategiske og strukturelle tiltak for de påfølgende årene.

Det er viktig å bruke rapportene med kartlegging, analyser, utredning og planlegging for videre tilpasning av kommunens tjenesteproduksjon i fht befolknings- og bosettingsutvikling, samt kommunens økonomiske rammer.

Servicenivået til befolkningen skal fortsatt være på et høyt nivå, noe som forutsetter tilstrekkelige økonomiske rammer.

Økonomiske utfordringer i økonomiplanperioden forsterker viktigheten i dette arbeidet.

5 UTFORDRINGER OG MULIGHETER INNEN DE STORE TJENESTEOMRÅDENE

5.1 GRUNNSKOLER/ BARNE- HAGER/KULTUR/ INTEGRERING

GRUNNSKOLEN

Balsfjordskolen består av 4 kommunale grunnskoler med 520 elever.

Balsfjordskolen har en egen IKT-plan for perioden 2020-2024. Skolene har årlige IKT-utgifter knyttet til datautstyr, digitale læringsressurser, lisenser og andre systemer. I årene framover vil det fortsatt være behov for utskiftning av digitalt utstyr, samt digitale læremidler.

Balsfjordskolen deltar i følgende statlig finansierte satsninger og skoleutviklingsprogram, som også krever egeninnsats av kommunen:

- [Desentralisert kompetanseutvikling](#) (DeKomp) der skolene og kommunen samarbeider med UH-sektoren om lokal kompetanseutvikling.
- I perioden høst 2023-vår 2025 deltar Storsteinnes skole, Moan barnehage og Trollskogen barnehage i [Læringsmiljøprosjektet](#) der skolen og barnehagene følges opp av læringsmiljøsentret i Stavanger i arbeidet med barnehage – og skolemiljø.
- Nasjonal ordning med videreutdanning av lærere videreføres. Skoleåret 2023-2024 er det 7 lærere i grunnskolen som tar videreutdanning, og er frikjøpt med stipend eller vikarordning finansiert av

statstilskudd. Videreutdanning for lærere er et viktig tiltak for å oppfylle nasjonale kompetansekrav til lærere.

Balsfjordskolen erfarer at det er utfordrende å rekruttere og beholde kvalifiserte lærere. Som tiltak for å beholde kvalifiserte lærere, er det etablert en egen veiledningsordning i Balsfjord for nyutdannede og nytilsatte lærere. Veiledningen skal bidra til en god overgang fra utdanning til yrke, slik at flere velger å bli værende i skolen. Denne ordningen er finansiert av statstilskudd, men kommunen bidrar også med egeninnsats.

Sammenlignet med andre kommuner, ligger satsen for kontaktlærertillegg på et lavt nivå i Balsfjord kommune. Kommunen har fra og med høsten 2023 lagt opp til å gradvis øke det årlige kontaktlærere tilskuddet. Å øke kontaktlærertillegget kan være et tiltak både for å rekruttere og beholde kvalifiserte lærere.

For å rekruttere lærere til kommunen gis det rekrutteringsstipend på 25.000.- første arbeidsår og 25.000.- andre arbeidsår, samt flyttestipend til nytilsatte som kommer tilflyttende utenfor gamle Troms fylke. Ordningen er midlertidig for skoleåret 2023-2024 og 2024-2025.

MALANGEN SKOLE

Malangen skole er under oppføring. Byggeprosessen er i rute og skolen vil være klar til overtakelse våren 2024. For elever og ansatte tas skolen i bruk fra oppstart av skoleåret 2024-2025.

SFO

Alle kommuner skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid. Rammeplanen for SFO stiller krav til kvalitet i tilbudet. I Balsfjord tilbys det

gratis SFO for elever på første trinn og 14 timers gratis SFO for elever på andre trinn. Skoleåret 2023-2024 er det 55 elever på 1. og 2. trinn som benytter seg av gratis SFO.

Ifølge Balsfjord kommunes SFO-vedtekter vedtatt i kommunestyret, åpnes det ikke for SFO-tilbud ved den enkelte skole før det er minimum 8 søkere. Som følge av lav etterspørsel, er det ikke SFO-tilbud på Sand skole 2023-2024. Det forventes etterspørselen vil bli større ved oppstart i ny skole. Elever som ikke har SFO-tilbud på sin skole, kan søke om SFO-tilbud på annen skole i kommunen.

Balsfjord kommune gir tilbud om sommeråpent SFO til elever i Balsfjordskolen. Forutsetningene for sommeråpent SFO, er at det må være minimum 15 elever som melder behov for sommeråpent SFO innen påmeldingsfristen. Tilbudet gis kun på Storsteinnes.

VOKSENOPPLÆRINGA

I voksenopplæringa er det 74 elever for skoleåret 2023-2024. De fleste elevene deltar på norskopplæring og samfunnskunnskap etter den nye integreringsloven, og noen elever deltar etter tidligere introduksjonslov. I tillegg er det elever etter opplæringsloven, 9 elever på grunnskole for voksne og 11 elever på spesialundervisning.

Norsk kurs for arbeidsinnvandrere på kveldstid etter selvkostprinsippet ble gjennomført høsten 2023. Pga kapasitetsutfordringer og relativt lav interesse, vurderes det at dithen at det ikke gjennomføres flere kurs inneværende skoleår. Ny vurdering gjøres for skoleåret 2024-2025.

Kommunen tilbyr opplæring i 5 grunnskolefag og har kompetanse for realkompetansevurdering på grunnskolens område etter søknad. Det betyr at eleven får tilbud om vurdering i hele, eller deler av fagene. I noen tilfeller er det kun behov for opplæring i grunnleggende ferdigheter. Voksenopplæringa tar inn elever gjennom hele skoleåret.

Voksenopplæringa har undervisningslokaler i Kuben på Nordkjosbotn og på biblioteket Storsteinnes.

BARNEHAGER

Balsfjordbarnehagen består av 4 kommunale og 1 privat barnehage med til sammen ca. 190 barn. Barnehagesektoren forholder seg til rammeplan for barnehagen der det stilles tydelige krav til kvalitet og innhold i barnehagen. Barnehagen skal ivareta behovet for omsorg, lek, danning og læring, barn skal oppleve inkludering og mestring, samt at barnehagen skal sikre at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag jf. barnehageloven § 41-43.

Personalets kompetanse er en avgjørende ressurs for å oppfylle krav til kvalitet og innhold i barnehagen. Moan barnehage og Trollskogen barnehage deltar i [Læringsmiljøprosjektet](#) der de følges opp med veiledning og kompetanseheving i regi av læringsmiljøsentret i Stavanger. Utdanningsdirektoratet lanserte høsten 2023 et gratis e-læringstilbud til assistenter og andre ansatte i barnehager som skal gi ansatte grunnkompetanse for å utføre en god jobb i barnehage ([E-læring, grunnkompetanse barnehage](#)). Tilbudet prøves ut på nyansatte i de kommunale barnehagene. Denne kollektive etterutdanningen skal styrke tidlig innsats og et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til barn i Balsfjordbarnehagen.

Barnehageeier har ansvaret for at barnehagene drives i samsvar med lover og forskrifter. Kommunen har også rollen som barnehagemyndighet, og skal se til at barnehagene drives i samsvar med regelverket.

Balsfjord kommune oppfyller krav til bemanningsnorm og pedagognorm i barnehagene, men med enkelte dispensasjoner fra pedagognormen. Barnehagene har utfordringer med rekruttering av kvalifisert personell. Dette gjelder både barnehagelærere, fagarbeidere og assistenter. Det kan derfor bli en framtidig utfordring å utvikle gode profesjonsfellesskap og kvalitetsutvikling i barnehagene.

Opptaket til barnehageplass i Balsfjordbarnehagen ble fra januar 2023 endret fra løpende til supplerende barnehageopptak. Dette vil si at søknader som kommer inn utenom hovedopptak og for barn som er født etter 1. desember, ikke har rettigheter til barnehageplass. I praksis vil det si at man får plass dersom eksisterende bemanning tillater det.

Balsfjordbarnehagen har behov for digitalt utstyr og programvare både for ansatte og barna. I IKT-planen for barnehagene er det lagt opp til IKT-innkjøp i planperioden 2020-2024. Dette er en forutsetning for å fremme læring og digitale ferdigheter i barnehagen, samt at digitale systemer kan effektivisere administrasjon av barnehagene.

Regjeringa foreslår at barnehage fortsatt skal være billigere for familier med lav inntekt. Dette gjennom redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid for barn mellom 2 og 5 år fra husholdninger med lav inntekt. Dette innebærer en uforutsigbar kostnad for kommunen, og det er en betydelig andel foresatte med krav på redusert foreldrebetaling. Fra 1. august ble det gratis barnehageplass fra

tredje barn i familier som har flere barn samtidig i barnehagen. Regjeringen har foreslått lavere makspris på 1500 kroner per måned for de som bor i tiltakssone 5 og 6.

KOMMUNALT TILSKUDD TIL IKKE-KOMMUNALE BARNEHAGER

Kommunen gir tilskudd til godkjente private barnehager. Tilskudd til ikke-kommunale barnehager blir beregnet ut fra gjennomsnittlige utgifter i de kommunale barnehagene. Grunnlaget for beregningen av tilskuddssatsen er kommunens regnskap fra to år før tilskuddsåret.

Utbetalingen av tilskuddet gjøres to ganger per år til private ikke-kommunale barnehager i egen kommune.

I tillegg til å betale tilskudd til private barnehage i egen kommune, betaler kommunen for folkeregistrerte barn som benytter ikke-kommunale barnehager i annen kommune. Det er ingen meldeplikt fra foresatte eller kommunen/barnehagen barnet har plass i, noe som fører til at utgiften er uforutsigbar, og kravet mottas en gang pr år på slutten av året.

Kommunen betaler også for spesialpedagogisk hjelp etter enkeltvedtak i private barnehager ut fra sakkyndig vurdering.

KULTUR/INTEGRERING

Balsfjord folkebibliotek har en egen [strategiplan for 2020-2030](#). Planen er utarbeidet med utgangspunkt i gjeldende lovverk, planverk og lokale samarbeidsavtaler, bl.a. med grunnskolene. Kommunen som eier av biblioteket, er ansvarlig for at det gis tilbud

i tråd med nasjonale føringer.

Balsfjord kommune har lave driftsutgifter per innbygger til drift av folkebiblioteket, ifølge [SSB](#). Biblioteket har 2 ansatte fordelt på 1,18 årsverk (0,80 biblioteksjef, 0,20 bibliotekar og 0,18 renhold). Ifølge strategiplanen for folkebiblioteket kan rammene for drift være en utfordring ved behov for å oppgradere og skaffe nytt utstyr, og gi et fleksibelt tilbud og tilby aktiviteter. Samtidig jobbes det med å skaffe ekstern finansiering gjennom prosjektarbeid og samarbeid med andre aktører.

Kommunen driver også en lovpålagt kulturskole. Skolen har en desentralisert profil, der det gis tilbud på alle grunnskoler i kommunen. Det gis undervisning til enkeltelever og mindre grupper i musikk og dans, samt at kulturskolen selger tjenester til kor og korps. Kulturskolen samarbeider tett med Storfjord og Lyngen med fokus på felles utviklingsarbeid. Videre samarbeider kulturskolen og frivillig kulturliv med andre fagtenester i kommunen. Her kan nevnes «Bry Dæ»-prosjektet, markering av verdensdagen for psykisk helse, minikonserter, besøk på sykehjem osv. Kulturskolen er også ansvarlig for Den kulturelle skolesekken, Den kulturelle spaserstokken og det offentlige kulturtiltaket UKM.

Kommunen et variert og rikt kulturliv; kor, generasjonskorps, drama- og revyag og flere aktive idrettslag.

Balsfjord kommune inngår som en del av Midt-Troms Museum, og yter tilskudd til museet i henhold til inngått avtale.

FLYKTNINGSITUASJONEN

De siste 2 årene har det vært urolige forhold i Europa og krigen i Ukraina har bidratt til høy aktivitet innenfor flyktningetjenesten. Store ankomster av ukrainske flyktninger har fått innvilget kollektiv beskyttelse, i tillegg til ordinær bosetting av andre flyktninger. Kommunestyret i Balsfjord har vedtatt at kommunen skal ta imot samme antall flyktninger som anmodet fra IMDI. I 2023 har kommunen tatt imot 70 flyktninger. Innen utgangen av desember, vil kommunen ha innfridd anmodningen. En stor del er bosatt i private utleieboliger, i tillegg til de kommunale. Økningen medfører vesentlig større inntekter enn normalår, men også vesentlig større utgifter. Tjenesten utvides med midlertidige stillinger som miljøarbeider og flyktningkonsulent, og voksenopplæringa har ansatt flere lærere. Det har også vært behov for å leie ekstra lokaler for flyktningtjenesten/voksenopplæringa.

5.2 HELSE, SOSIAL OG OMSORG

Kommunens andel eldre vil fortsette å øke jfr folketallsutviklingen i økonomiplanen, og særlig vil aldersgruppen over 80 år øke frem mot år 2030, og økes ytterligere mot år 20250. Antallet eldre over 80 år fordobles med 360 personer frem mot år 2050. Dette gir økt etterspørsel og behov for kommunale helse og omsorgstjenester. Dette omfatter hjemmetjenester, institusjonsopphold, helsetjenester inklusiv legetjenesten, samt tiltak og kontakt med pårørende. Som kjent skal flere helse- og omsorgsoppgaver skal løses i kommunene, og må sees i sammenheng med tidlig utskrivning etter behandling i spesialisthelsetjenesten, flere nasjonale reformer, lovendringer, forskrifter og veiledere som stiller krav til forsvarlighet og kompetanse for å løse oppgaver.

Fra år 2022 kom nye nasjonale krav til funksjoner og oppgaver som bl.a.: [Barnekoordinator](#) for familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester, [helsedirektoratet-no-barnekoordinator](#).

[Koordinering og rådgivende enhet for russaker, etablering-av-radgivende-enheter-for-russaker-i-alle-kommuner](#).

Begge ovennevnte funksjoner ivaretas i Helse- og familieenheten.

Flere eldre ønsker å bo i egne hjem eller i sentrumsnære og tilrettelagte leiligheter med nærhet til helse-, velferds- og servicetjenester. Kommunen har en vedtatt plan «Leve hele livet» med status, strategi og handlingsdel for perioden 2021- 2026. Planen er i samsvar med nasjonal satsing for perioden 2019- 2024, hvor målet er å fremme trygghet, medvirkning, trivsel, aktivitet og sammenheng i helse- og omsorgstjenestene, [regjeringen - innsikt-levet hele livet](#).

Regjeringen viderefører sastingen i en ny eldrereform i Stortingsmelding 24, 2022-23, «Felleskap og mestring- bo trygt hjemme». Meldingen har fire innsatsområder: Levande lokalsamfunn, bostedstilpassing og -planlegging, kompetente og myndiggjorde medarbeidere, og trygghet for brukere og støtte til pårørende. De overordnede mål er å bidra til at eldre kan bo trygt heime, behov for helse- og omsorgstjenester blir utsatt gjennom bedre planlegging, samt forebygging og målrettede tenester, [Felleskap og mestring- bo trygt heime](#).

Det skal være en aktiv boligpolitikk som stimulerer til at eldre har tilgang til egnet

bolig og blir inkludert og får deltatt i nærmiljøet. Dette er også i samsvar med kommunens igangsatte omstillingsprogram i omsorgstjenestene, hvor målet er å styrke hjemmetjenestene, ta i bruk velferdsteknologi, og jobbe smartere for å gi tjenester til økende antall eldre. Satsing på velferdsteknologi og sentrumsnære boliger, oppgaveglidning i bruk av kompetanse, ulike arbeidstidsordninger er nødvendige tiltak for å gi tjenester i fremtiden. Det vil bli mangel på personell for å imøtekommet et fremskrevet behov som følge av endringer i demografi, samtidig med at der vil bli færre i arbeidsfør alder, og økning i eldre i hele landet, men særlig i distriktene. Disse forhold er beskrevet i helsekommisjonens rapport, [NOU 2023:4, Tid for handling](#).

Fuglelia flerbrukshus ble renoverert i 2021 og der er stor aktivitet og bruk av huset, med aktiviteter til eldre og unge, frivillige og andre brukergrupper. Ny frivilligsentral er i drift i flerbrukshuset fra høsten 2022. Dette er en god arena for å mobilisere frivillige ressurser til aktiviteter, sosiale møteplasser, læring og mestring, frivillige oppgaver, i samarbeid med kommunale tjenester. Medvirkning og mobilisering med frivillige er viktig strategi for samfunnsutvikling og folkehelsearbeid, jfr flere planer som samfunnsplan, folkehelse, Leve hele livet og temaplaner.

Flere eldre gir også økning i antall personer med demens, som gir føringer for prioriteringer av tiltak og bistand til denne brukeregruppen. Regjeringen la frem en demensplan 2025, med mål om at mennesker med demens skal fanges opp tidlig og få gode og tilpassende tjenester. I 2020 var det 148 personer med demens i Balsfjord, hvor antall økes til 163 personer i år 2025, og 182 personer i år 2030 ([demenskartet.no/#5422](#)). Demenskartet viser at kommunen allerede

har en høyere andel av befolkning med demens sammenlignet med Norge, og at antallet vil øke, og sees i sammenheng med befolknings sammensetningen i kommunen. Tallet for Balsfjord var 2,66 % i 2020, og 2,95 % i 2025. Tall for Norge er 1,88 i 2020, og 2,12 i 2025.

Det er behov å styrke innsats og arbeid innen rehabilitering og habilitering, med samarbeid fra flere fag- og tjenesteområder. Kommunen har flere personer med omfattende helse- og bistandsbehov, som gis tilbud i egne boliger, foreldrehjem, eller i kommunale boliger.

Tilrettelagte gruppeaktiviteter, opplæring og veiledning er nødvendig helsefremmende arbeid for helse, trivsel og egenmestring, og reduserer behov for individuelle tjenester.

Kommunen har igangsatt arbeid med å etablert et bygg med 4 utleieboliger, fellesareal og personalbase for medlevertturnus. Funksjonsnivå og atferd viser seg å få ha bedre utvikling- og mestringsmuligheter i medlevertturnus, da det gir stabilitet gjennom døgnet, og gir lavere kostnader i drift.

Tjenester i NAV og god samhandling mellom tjenestene er viktig for helhetlige tilbud. I all saksbehandling skal det vurderes barns beste i saker som omfatter barn og unge. Kommunen skal arbeide med tiltak som inkluderer alle barn og unge på ulike arenaer jfr plan for inkludering av alle barn og unge i lavinntektsfamilier. Kommunen har temaplan for Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021- 2024. Målet er bedre folkehelse gjennom tilrettelegging for fysisk aktivitet for innbyggere i alle aldre, i naturen, i nærmiljøet og i deres daglige virksomhet.

Kommunen har interkommunal avtale med Storfjord kommune for drift av legevakt og kommunal akutt døgnplass (KAD) ved Balsfjord Bo- og servicesenter (BBS). Fra år 2021 omfattet samarbeidet også funksjon og oppgaver for kommuneoverlege- og jordmortjenester med Storfjord kommune.

Kommuneoverlegeoppgaver er fra år 2022 fordelt på deltidressurser; 50 % felles stilling med Storfjord innen smittevern, miljørettet helsevern, folkehelse og beredskap, 20 % stilling for interkommunal legevakt, og 20 % stilling for drift av lokal legetjeneste (medisinsk faglig).

Kommunen har over tid hatt en god og stabil legetjeneste og legevakt gjennom legevaktsamarbeidet med Storfjord. Til tross for lange avstander er den med sin plassering på Storsteinnes sentralt plassert for brukerne i begge kommuner. Det er behov for å øke bemanning med sykepleiere/helsepersonell på legevakten for å ivareta faglig arbeid og styrke HMS arbeidsforhold for leger på vakt. Det vil trolig også bli endringer og bemanningskrav fra eksterne myndigheter for å ivareta forsvarlighet i tjenesten, kunne ivareta samtidighetshendelser. Legene vil bort fra alenearbeid på vakt da der har vært flere uønskede hendelser på vakt. Det skal iverksettes en utredning i samarbeid med Storfjord kommune, og dels Tromsø kommune som betjener nasjonalt legevaktsnummer 116117 for legevakten.

Samhandling og koordinering i pasientforløp basert på kunnskapsbasert praksis er viktig for å ivareta oppgaver i kommunen. Nasjonale føringer har høye krav til å utvikle tjenester og tilbud i kommunene. Nye pakkeforløp for utredning og behandling i spesialisthelsetjenesten påvirker oppgaver i kommunehelsetjenesten. Personer med psykisk helse- og rusutfordringer skal tilbys

helsetilbud som fremmer helse og egenmestring. Det må også sørges for forebyggende arbeid for å unngå og minimalisere rekruttering til skadelig rusbruk og kriminalitet, samt jobbe for lavterskel tilbud og inkludering av alle barn og unge på ulike arenaer. Forebyggende og holdningsskapende arbeid gjøres i samarbeid med skoler og øvrige fagtjenester. En ny nasjonal plan for psykisk helse kom i 2023, [opptrappingsplan psykisk helse, Meld. St.23, 2022- 2023](#). Planen har tre innsatsområder: Helsefremmende og forebyggende psykisk helsearbeid, gode tjenester der folk bor og tilbudet til personer med langvarige og sammensatte behov.

Det er press og økende etterspørsel av tilbud innen flere fagområder, med flere innbyggere med sammensatte helseutfordringer og bistandsbehov som må ivaretas. Tjenestene skal ha god kvalitet og være faglig forsvarlige i drift innen rammer for ressurser i kommunen. Pårørendearbeid med avlastning og andre tiltak, samt habilitering med opplæring og mestring til barn og unge med nedsatt funksjonsevne er viktige tilbud som må videreutvikles.

Det skal ferdigstilles folkehelseoversikt og utfordringer i kommunen, som skal bidra med data og medvirke til forebyggende arbeid og tiltak. Der er en sterk kobling mellom folkehelseoven og plan og bygningsloven for folkehelsearbeid.

Arbeid med Helse- og omsorgsplan er i gang og skal ferdigstilles i 2024. Denne skal gi retning for tiltak og tjenester de neste 10-15 år. Struktur og organisering av tjenestene må sees i sammenheng for å sikre forsvarlige og verdige tjenester, effektiv drift, og utvikle gode og bærekraftige fagmiljø.

Boligsosialt arbeid og arbeid med flere boliger må ha prioritet i årene fremover, jmf kommunal bolig- og eiendomstrategi, 2022- 2032. Ny boligsosial lov ble iverksatt fra 010723, [lov om kommunens ansvar på boligsosial feltet](#).

Loven presiserer pliktene kommunene har i dag gjennom medvirkningsansvaret i sosialtjenesteloven § 15 og helse- og omsorgstjenesteloven § 3-7. Samtidig skjerper loven kommunenes ansvar for plikten til å ta boligsosiale hensyn i planleggingen og visse krav til saksbehandlingen. Kommunene må ha oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Denne oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. Når det gjelder saksbehandlingen, presiserer loven at kommunen må fatte enkeltvedtak ved avgjørelse om boligsosial bistand til personer som ber om det. Videre stiller loven krav om at hovedinnholdet i bistanden skal angis i vedtaket og høy grad av brukermedvirkning.

OPPVEKSTREFORMEN

Ny barnevernslov fra år 2023 har overordnet mål å sikre økt rettssikkerhet for familiene som mottar hjelp fra barnevernet, og gi enda flere barn en trygg oppvekst.

Målet med ny lov er videre:

- modernisering i forhold til samfunnsendringer (nye familiemønstre og et flerkulturelt Norge)
- enklere språk og struktur i hele loven
- å sette barnas behov i sentrum
- bidra til økt forebygging og tidlig innsats

Der vises til flere grep for å nå de målene med ny lov, som styrket barneperspektiv –

medvirkning, og mere styring og ledelse lokalt [bufdir-ny-barnevernslov](#).

Det er økt krav til forebyggende arbeid og plan for forebyggende innsats i kommunene. Videre er der endringer med økt kommunal finansiering og oppfølging av tiltak.

Kommunen har seks stillinger som saksbehandlere, og en mindre ressurs sekretær. Det ble gjort en innsats med kvalitets- og utviklingsarbeid med bistand fra BUF-dir's veiledningsteam til barnevernstjenesten og kommunen, i 2020- 2022.

Veiledning til foreldre og oppfølging i hjemmet er prioriterte oppgaver som det er behov å styrke, og inngå som et samarbeid med flere tjenester.

Akuttberedskap i kommunalt barnevern kjøpes fra Tromsø kommune, en avtale som fungerer god, og ble fornyet i 2022.

Det er vedtatt interkommunal avtale om tilbud av kriesenter med Tromsø kommune, i samarbeid med Nord Troms kommunene, vedtatt i 2022. Det er oppmerksomhet på vold i nære relasjoner i fagtjenestene som arbeider med barn og unge.

PERSONELLTILGANG OG KOMPETANSEBEHOV

Endringer og oppgaveforskyvning mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten stiller krav til forsvarlige tjenester, og behov for innsats for å rekruttere tilstrekkelig helsefaglig personell. Tilgang på arbeidskraft i helse- og omsorgstjenesten er begrenset, og rekruttering og stabilitet i tjenestene er prioriterte oppgaver fremover. Det videreføres arbeid med inntak av lærlinger via ulike forløp og prosjekt «menn i helse»

for å utdanne og rekruttere helsefagarbeidere til helse- og omsorgstjenestene.

Det arbeides med å tidlig rekruttere ungdom til å ta utdanning innen helse- og omsorgstjenestene, fra å bli kjent med tjenestene i tidlige ungdomsår til å ta fag- eller bachelorutdanning innen fagområdet.

Statlige tilskudd via Statsforvalteren tildeles til kompetanse- og innovasjon, og er gode bidrag som stimulerer til utdanning og nye tiltak. Dette omfatter grunnutdanninger og videreutdanninger innen ulike fagretninger og ledelse i helse og omsorgssektoren. Revidering av kompetanseplan innen helse og omsorg må slutføres.

Det jobbes aktivt med fagutvikling og kvalitetsforbedring i tjenestene, noe som også er vesentlig for omdømme, og bidra til stabilitet i tjenestene. Flere av satsinger er i regi av [Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Troms og Finnmark \(Troms\)](#), på oppdrag fra Helsedirektoratet.

Det arbeides med utprøving av nye modeller for arbeidstidsordninger og planlegging, bonuslønn for ekstra arbeidstimer i helger mv. Dette vurderes som tiltak for å redusere overtid og bruk av vikar i tjenestene.

Det er iverksatt lokale tiltak for å rekruttere og beholde sykepleiere og nødvendig helsepersonell med universitetsutdanning mv. Dette er nødvendig for å rekruttere og beholde helsepersonell i konkurranse med andre fagmiljø utenfor kommunen. Særlig gjelder dette sykepleiere, vernepleiere, ergo-fysioterapeuter, psykolog, samt personell med spesial/videreutdanninger innen helsesykepleie, psykisk helse og rus, demens, alderspsykiatri, eldreomsorg og rehabilitering. Det er også fokus på få

tilsatt personell til å ta videreutdanninger for å sikre kompetanse og forsvarlighet i tjenestene.

Det må arbeides for å beholde en stabil legedekning og hjelpepersonell i legetjenesten og legevakten. Fra år 2022 ble det iverksatt lokale tiltak for å sikre stabilitet med leger i tjenesten. Fastlegeordningen er en nasjonal utfordring med lav rekruttering til tjenesten. Det er innført nasjonale ALIS-tilskudd for leger i spesialisering til allmenn og samfunnsmedisin som kommuner kan søke på for å rekruttere og stabilisere leger til kommunene.

For å sikre god stabilitet og forsvarlighet i legetjenesten må det legges til rette for fagfelleskap for fastlegene. Dette bidrar også til effektiv og fleksibel drift i tjenesten, eks ved uforutsette hendelser på dagtid.

Fylkeslegen og nasjonale myndigheter signaliserer at det kan være fare for kollaps innen fastlegeordningen dersom det ikke gjøres tiltak. Utfordringen er tilstede i vår kommune da alle leger pendler til arbeid i kommunen, samtidig som Tromsø kommune og andre omliggende kommuner mangler flere fastleger og har satt inn store tiltak for rekruttering. Det forventes også nasjonale endringer for avtaler for leger i legevakt som pt ikke er avklart.

FOREBYGGENDE TILTAK BARN OG UNGE

Flere barn og unge opplever press, krav og forventninger som påvirker deres hverdag og kan gi helseplager. Det er nødvendig at ansatte har kunnskap om områder som bla. kropp og helse, psykisk helse, mobbing, vold og rusbruk. Ofte kreves flerfaglig kunnskap og tjenester for å

imøtekomme behov for hjelp til utsatte barn og unge.

Aktiviteter som er tilgjengelig for alle barn og unge er viktig helsefremmende arbeid, som bidrar til god oppvekst, trivsel og bolyst. Tiltak innen forebyggende arbeid som BRY DÆ videreføres, et samarbeid med helse, kulturskolen med flere. Nytt flerbrukshus fra år 2021 ga ungdommen en bedre arena for aktiviteter og nye tilbud, og det er behov å sørge for tilbud i hele kommunen, i samarbeid med frivillige ressurser.

Samarbeidsmodell «Bedre tverrfaglig innsats for utsatte barn og unge og familier» (BTI) har som mål å styrke oppfølging og samarbeid mellom unge/familie, skole, barnehage og øvrige fagtjenester i kommunen.

Det er også arbeid med innsats med forebygging og tiltak rettet mot unge under 18 år i arbeidsutvalget i politirådet.

NAV ble fra 2018 etablert som et interkommunalt kontor med Storfjord kommune. Tjenestene i NAV har fokus på arbeid og velferdsordninger, samt å ivareta barns beste i forvaltningen. NAV har etablert ungdomsteam for tilbud rettet mot denne aldersgruppen. Det er et behov å videreføre tiltak til barn, unge fra familier med lavinntekt for å gi alle muligheter for deltagelse og mestring. Dette omfatter også samhandling og integrering av bosatte flyktninger i lokalmiljøet.

Kommunen er med i i et folkehelseprogram i regi av Troms- og Finnmark fylkeskommune; « Gode valg» er et prosjekt ut 2024 hvor målet er å få flere unge til å gjennomfører videregående skole. Her inngår også oppfølging til ungdom som bor på hybel i nærkommuner. Lyngen kommune er vertskommune, og medvirkende

kommuner er flere i Nord Troms og Balsfjord. Der er følgeforskning på prosjektet (Er flere tema og prosjekter i andre samarbeidende kommuner i programmet).

SAMHANDLING

I 2024 vil det være behov for å videreutvikle samhandlingsarenaer både i kommunen, samarbeid med spesialisthelsetjenesten og helsefelleskapet i UNN, samt øvrige samarbeidspartnere. Pasientsentrerte helsetjenester og gode pasientforløp skal sikre bedre tilbud til mennesker med sammensatte lidelser og store helsemessige utfordringer. Målet for Balsfjord kommune er å gi tjenestetilbud til innbyggerne i tråd med intensjonen i samhandlingsreformen og gjeldende lovverk. Helse og omsorgstjenestene må arbeide med gode pasientforløp, effektiv drift, samt ivareta kvalitet og sikre forsvarlige tjenester.

ELEKTRONISK SAMHANDLING/ IKT-HELSE OG OMSORG

Helse og omsorgstjenestene og barnevern har ulike fagsystemer med digitale løsninger hvor de kan samhandle internt i kommunen og med eksterne samarbeidspartnere. Disse fagsystemer er i stadig utvikling for å sikre dokumentasjon for behandling, pleie og ulike oppfølgingstiltak. Det er også digitale løsninger og program som skal brukes for bedre internkontroll og forbedringsarbeid i tjenestene, jf lovregulerte krav for ledelse og internkontroll.

Det må investeres og tas i bruk flere velferdsteknologiske løsninger utover trygghetsalarmer, for å løse økt etterspørsel av tjenester med begrensede ressurser og personell.

Digitale løsninger for søknader, koordinering og tverrfaglig arbeid er et utviklingsområde som må tas i bruk i kommunen. God dialog med pårørende kan også gjøres via digitale løsninger, og vil også være en fremtidig innsats, og er tatt i bruk i flere kommuner. Kommunen er med i velferdsteknologi nettverk i Troms og Finnmark for erfaring- og kompetansedeling, et nettverk som er organisert over hele landet i regionale nettverk. Dette inngår i nasjonal satsing for innovasjon, velferdsteknologi og digitalisering.

6 INVESTERINGER

Årets investeringsprogram er fremkommet etter dialog med enhetene, enten i budsjettmøter eller via byggforvaltning.

I 2023 ble det opprett egen stilling for oppfølging av investeringsprosjekt. Det har ført til at nye behov er bedre gjennomarbeidet før det legges frem som tiltak.

Det foreslås en bevilgning « generell investering bygg» for å ivareta noen innmeldte behov, samt ting som kan oppstå gjennom året. Rådmannsteamet har avgjørende myndighet for å sikre at investeringene er formålstjenelig. Oversikt over investeringene vil enten fremkomme i tertialrapporter eller i teknisk regulering.

Ved at det legges opp til samlebeløp på veier og bruer får man enn større fleksibilitet mellom prosjektene i samme

kategori. Når prosjektet har vært ute på anbud eller man benytter rammeavtaler fordeles tildelt ramme på hver underliggende prosjekt.

Balsfjord kommune er kommet seint i gang med velferdsteknologi og i budsjettet for 2024 legges det opp til en større investering på området.

Det legges opp til i årsbudsjettet 2024 økonomiplan 2024-2027 en full utbygging av Bergneste kai i størrelsesorden kr 284 mill. Dette utifra tidligere vedtak om full utbygging av Bergneste kai.

Som følge av endring av oppstartstidspunkt på flere av allerede vedtatte investeringer forskyves låneopptaket i takt med fremdrift.

Startlån fra Husbanken er ikke påkrevd i investeringsoversikten, men tas med for oversiktens del.

6.1 FORSLAG TIL INVESTERINGSPROGRAM 2024

Oversikten viser forslag til investeringsportefølje for 2024 med finansieringskilde-

Nye investeringer 2024					
	Bruk av mva komp	Fra fond	Avsetning til fond	Nye lån	Sum finansiering
Veier 2024	330			1 320	1 650
Bruer 2024	400			1 600	2 000
Trafikksikkerhetstiltak 2024	86			345	431
Velferdsteknologi	615			2 460	3 075
Nytt røykdykkerutstyr brann	24			96	120
Nye senger Malangstun	28			115	143
Ny bil flykningstjenesten		500			500
Ny bil til feiertjenesten	170			680	850
Ny bil vaktmestertjenesten				250	250
Generell investering bygg	300			1 700	2 000
Nybygg Petersborgveien 2	6 000			24 000	30 000
Fuglelia flerbrukshus trinn 2	1 800			7 200	9 000
Nordkjosbotn skole, ombygging trinn 2	1 350			5 400	6 750
Lydisolering helsestasjon	80			320	400
Mellomveien 7-17	-			29 000	29 000
El-bil ladepunkt	60			300	360
Ny brannbil	1 500			6 000	7 500
KLP egenkapitalinnskudd		1 556			1 556
Utvidelse Bergneset havn				100 000	100 000
Sum	12 743	2 056	-	180 786	195 585
Startlån				50 000	389 520
Salgsinntekter investering - avsettes til investeringsford			700		777 040
Sum inkl startlån og avsetning til fond	12 743	2 056	700	230 786	1 362 145

EGENKAPITALINNSKUDD KLP

Det skal årlig oppjustere kommunens egenkapital i KLP i forhold til fremtidige forpliktelser. For 2024 er dette beregnet til kr 1 556 000. Utgiften skal i henhold til regnskapsreglene føres over investeringsbudsjettet, men kan ikke finansieres med lånemidler. I 2024 legges det opp til at dette finansieres 100% med bruk av ubundet kapitalfond.

NY BRANNBIL

I årsbudsjettet for 2023 ble det vedtatt innkjøp av ny brannbil i 2024.

Vedtaket om anskaffelsen måtte gjennomføres i 2023 som følge av lang leveringstid.

Selve kostnadene kommer i 2024.

NYTT RØYKDYKKERUTSTYR

Balsfjord brann og redning trenger nye pustemasker, luftflasker og bæremeiser. Pustemaskene ble ødelagte på grunn av

spriting av masker under coronatiden. Luftflasker må byttes ut ved slitasje og sår. Meisene er det slitasje på som gjør at dette må byttes.

NY BIL TIL FEIERTJENESTEN

Det er behov for en ekstra bil til feiertjenesten. Denne bilen bør være en bil (pickup) som tåler kjøring i ulent terreng som skogsveier og lignende. For å ivareta krav om skitten og ren sone må det være avlufting fra skitten sone.

Bilen bør være utstyrt med blålys da feier også er en del av brannberedskap.

En bil til i tjenesten vil effektivisere tjenesten på den måten at feierne kan utføre feiing på hvert sitt område.

Det er vurdert at å kjøpe bil kontra leie/lease vil være det billigste alternativet i dette tilfelle.

VELFERDSTEKNOLIGI

Tiltaket omfatter kjøp og/eller leasing av utstyr, driftsutgifter, og tilrettelegging av infrastruktur i kommunale bygg som institusjoner og samlokaliserte omsorgsboliger. Omfatter utstyr for digitale tilsyn og oppfølging, medisindispensere, GPS for personer med eks demens, dørvarslere, mv.

En investering i velferdsteknologi vil gi bedre kvalitet i tilbud, og effektivisere tilbud til flere innbyggere i fremtidens helse og omsorgstjenester.

Ved institusjonene er det 28 demensplasser hvor digital oppfølging vil gi mere ro for pasienten og bedre søvnkvalitet.

I hjemmetjenesten og omsorgsboliger vil bruk av velferdsteknologi vurderes hvor

det er hensiktsmessig i bruk i samråd med aktuelle brukere, og rammer for drift i tjenestene. Medisindispensere vil redusere tidsbruk for kjøretid for personell og mere frihet for pasienter, og vil være supplement til hjemmebesøk.

Tiltak vil kreve individuell vurdering og samtykke ved bruk. Driftsmessig vil det frigjøre tid for helsepersonell til helsefaglig arbeid og inngå i omstilling for fremtidens helse og omsorgstjenester. Digitale tilsyn på natt vil gi mere fleksibelt bruk av nattevakter. Skulle det oppstå hendelser vil personell bli varslet via mobil/lpad, og loggføres via digitale plattformer/knutepunkt.

Det vil søkes om eksterne midler innenfor området.

GENERELL INVESTERING BYGG

Bevilges kr 2 mill til investeringstiltak gjennom året. Rådmann har avgjørende myndighet for å sikre at investeringene er formålstjenlig med tanke på driftssituasjon.

Det forventes av minimum 60% av investeringen vil komme inn under momskompensasjonslovgivningen

FUGLELIA FLERBRUKSHUS, TRINN 2

Samle aktiviteter til et bygg, i samlokasjon med Fuglelia flerbrukshus. Vil gi effektiv ressursutnyttelse og drift av kommunale bygg. Må utvide areal for å flytte utlånsentralen, snekkerverksted, vedproduksjon, hobby-og læringsaktiviteter, småjobbgruppe, som i dag gis i lokaler i Bulahuset og et bygg på Sandbukta. Disse to bygg gir tilbud til 35 personer; 22 personer med psykiske helseutfordringer i dagens BULA hus og 13 personer med nedsatt funksjonsevne/utviklingshemming ved

Sandbukt aktivitetssenter. Det må settes opp plashall, rom/areal for aktiviteter, flytting av garasje fra Bulahuset (eller selge dagens garasje og bygge nytt).

Flerbrukshuset vil bli kommunens knutepunkt for ulike aktiviteter, kurs og mestrings tiltak i fremtidens Balsfjord. Dette i samarbeid med ulike generasjoner, frivilligsentralen, frivillige ressurser, frivillige organisasjoner, og tjenester i helse og omsorg, kultur og integrering osv. Bulahuset og areal kan selges til boligformål. Bygg ved Sandbukt kan leies ut eller selges. Dette må sees på i forhold til klausul satt av tidligere eier.

Tiltaket var i utgangspunkte fremmet i k-sak 055/23 hvor vedtaket var at det tas inn i prosessen med årsbudsjett 2024 – økonomiplan 2024-2027.

LYDISOLERING HELSESTASJON

Ved konsultasjoner er det veldig lydhørt mellom kontor, gangen og venterom. Alle samtaler mellom personal og besøkende er i utgangspunktet konfidensielle, men kan i dag høres i tilstøtende rom. Det er nødvendig å oppgradere lydisolasjon i vegger, himling og dører.

NORDKJOSBOTN SKOLE, OMBYGGING TRINN 2

Vedtaket er i henhold k- sak 20/341. For å ivareta en skole som kan møte krav fra nye læreplaner og kompetanser for det 21. århundret anbefales oppgradering som er utredet. Trinn 1 er gjennomført, og kostnaden for denne er trukket fra det totale beløpet i kostnadsoverslaget.

Det som skal gjennomføres nå er etablering av spesialrom (i hovedsak musikk- og naturfagrom, tilpasning av bygget og skifte taktekke på mellomfløyen.

NYTT BYGG PETERSBORGVEIEN

Det er stort behov for å få etablert botilbud for brukere med ulike funksjonnedsettelse/ psykisk helseutfordringer, og som også er tilrettelagt for med-levertturnus.

Det er så langt laget skisseprosjekt for 4 leiligheter, personalbase og fellesrom. Skisseprosjektet er utarbeidet med utgangspunkt i tilsvarende tilbud i andre kommuner. Evt tilskuddsordninger fra Husbanken vil tilkomme prosjektet, og bidra til at lånebehovet går ned. Prosjektet vil komme inn under momskompensasjonsordningen.

NYE LEILIGHETER MELLOMVEIEN 7-71

Behovet er å etablere botilbud for bostedsløse og andre som ikke har mulighet til å leie bolig privat.

I K-sak 115/21 er det tidligere bevilget kr 600 000 til forprosjekt for Mellomveien 7-17. Pga av kapasitetsproblemer har arbeidet blitt utsatt i tid. Vedtaket var at dagens boliger saneres og gjenoppbygges med 8-10 små og mellomstore leiligheter.

Planen nå er å sanere 3 av eksisterende boliger i Mellomveien, totalt 6 boenheter, og bygge et nytt bygg med 8 leiligheter fordelt på 2 etasjer.

Prosjektet vil i utgangspunktet ikke komme inn under momskompensasjonsloven, dvs at man ikke får moms kompensert.

Evt tilskudd fra Husbanken vil føre til at behovet for lån nedjusteres.

NYE SENGER MALANGSTUN

Det er behov for å bytte ute senger på Malangstun, og en starter med å foreslå 5 senger i 2024. Tilstanden på de to dårligste sengene er slik at en risikerer at de ikke kan brukes, og det er ellers stort behov for utskifting. For de eldste sengene kan det være utfordrende å skaffe deler for reparasjon. De sengene som erstattes vil i noen grad kunne brukes som deler for de sengene som ikke blir byttet ut, og på den måten holde dem lengere i drift.

EL-BIL LADING TIL KOMMUNALE TJENESTEBILER

Utviklingen innen bilbruk og krav til miljø og CO2 utslipp fra biler, tilsier at det vil være behov for å investere i ladepunkter både for hjemmetjenesten, ansatte og besøkende på flere av kommunens bygg. Bortsett fra i Nordkjosbotn er det ingen steder i kommunen hvor det er interessant for kommersielle leverandører å etablere ladestasjoner, og det er derfor behov for at dette gjøres i egen regi. I 2027 skal en stor del av den leide bilflåten byttes ut, og siden det tenkes hybrid eller ren el-bil, må det være en viss infrastruktur for lading på plass til da. Planlegging er gjennomført for etablering av ladere i egen regi. Praktisk gjennomføring kan starte straks finansiering er klar. Ved tilrettelegging for lading vil det også være naturlig å se på mulighet for carportløsning. Første trinn er å legge til rette for elbiler for hjemmetjenesten i Storsteinesområdet.

UTVIDELSE BERGNESET HAVN

I k-sak 011/23 ble det innstilt på full utbygging av Bergneset kai. Det er engasjeret prosjekt- og byggeledelse, og igangsettelse av detaljprosjektering av ny kai.

Det er budsjettert ut fra kostnadsestimat som lå til grunn for k-sak 011/23, men med full utbygging. Det er budsjettert med kr 294,0 mill, hvorav 10,1 mill forutsatt regulert i 2023 (tomtekjøp), kr 100,0 mill i 2024 og kr 183,9 mill i 2025.

Når det gjelder finansiering er det budsjettert med tilskudd på kr 30,3 mill. Det er gitt tilsagn på kr 30,0 mill fra kystverket og kr 0,3 mill fra miljødirektoratet. Resterende finansierings behov på kr 263,6 mill er budsjettert med låneopptak.

Det vil fremmes egen sak til kommunestyret etter anbudsrunde for endeling godkjenning.

NY BIL TIL VAKTMESTERTJENESTEN

I forbindelse med effektivisering av vaktmestertjenesten er det behov for å sette opp en større varebil med verktøy og utstyr for å gjøre mindre vedlikeholdsoppdrag på kommunens bygg. Bilen bemannes med en vaktmester, og skal være ambulerende. Det er etter hvert blitt vanskelig å få entreprenører til å ta små vedlikeholdsoppdrag, og i tillegg blir slike oppdrag uforholdsmessig dyre. I dag er det ingen ledige kjøretøy som kan brukes til formålet. Bilen må legges til rette for å kunne frakte med seg nødvendig utstyr.

Det foreslås bevilgning som vil dekke innkjøp av en bruk bil.

NY BIL FLYKNINGTJENESTEN

Flykningtjensten kjøpte i 2019 en brukt bil med 9 seter på grunn av stort behov for transport av møbler, inventar og personell. Denne bilen er nå så utslitt at tjenesten trenger å få byttet den ut. Når bilen stadig må på verksted går det utover tjenestetilbudet. Bruken medfører unormalt stor slitasje. Foreslått inndekt med bruk av flykningfondet.

KOMMUNALE BRUER 2024

Tiltak i henhold til veiplan og tilstandsrapport etter bruinspeksjon:

1. Sagelvatn bru, nye brukar (nedre)
2. Kjempedalen bru, Skogveien Nordkjosbotn

Nordkjosbotn bru har behov for en større oppgradering dersom den skal bestå som bru for kjørende i fremtiden. I påvente av områdeplan for Nordkjosbotn sentrum og jobben med ny E6 nordover bevilges det ikke midler til oppgradering av Nordkjosbotn bru i 2024

KOMMUNALE VEIER 2024

Tiltak i henhold til veiplan.

Følgende prioriteringsliste er satt:

1. Elementveien, oppgradering vei for økning av akseltrykk.
2. Arnulf Eides vei, oppgradering vei for økning av akseltrykk.

TRAFIKKSIKKERHETSTILTAK

Tiltak i henhold til trafikksikkerhetsplan.

Følgende prioriteringsliste er satt:

1. Kjørveidalen, etablering av fysisk hinder ovenfor gangfelt.
2. Ny gang-/sykkelvei Nordkjosbotn mellom skolen og gamle postbygget.

PÅGÅENDE PROSJEKT FRA TIDLIGERE ÅR SOM OVERFØRES TIL 2024

1000 kr inkl mva

Prosjekt navn	Opprinnelig budsjett	Budsjett 2023
Utbygging Bergneset havn	10 000	3 774
IKT plan	4 754	1 052
Ny brannstasjon	33 478	30 490
Rådhuset - nytt ventilasjonsanlegg	3 346	2 775
Rådhuset - varmekilde/elektrokjele	5 700	5 158
Egenandel rassikring Kirkeveien	1 000	1 000
BBS - Oppgradering lys	3 312	3 312
Rådhuset - ny heis	1 875	1 875
Laksvatn oppvekstsenter - forprosjekt oppgradering	200	200
Ny skole Malangen	217 500	186 565
Asfalt Solhav	625	625
Asfalt Mestervik boligfelt	1 000	1 000
Lys Mestervik boligfelt	812	812
Sykesignalanlegg Malangstun	600	600
Ombygging spesialrom Nordkjosbotn skole	1 250	1 250

For prosjekter som skal overføres til påfølgende år vil det bli fremmet egen sak for budsjettjustering i henhold til fremdrift.

Utredning av utbygging Bergneset kai har pågått over lang tid av forskjellige årsaker.

I k-sak 011/23 ble det innstilt på full utbygging av Bergneset kai. Det legges frem egen sak til politisk behandling når prosjektet har vært ute på anbud.

Det gjenstår noe investeringer av tidligere IKT planer.

Blant annet skal det skiftes ut flere servere, samt øke antallet. Oppdatering av planregister vil gi innsyn i planforslag og dispensasjoner som vil ha stor betydning for egen forvaltning, publikum, næringsliv og lokaldemokratiet. Arbeidet med dette har ikke kommet i gang på grunn av bemanningssituasjon og vil forsette i 2024.

Ingen nye IKT investeringer ligger i budsjettetforslaget for 2024.

I budsjettet for 2018 ble det bevilget kr 31 478 mill til ny brannstasjon. Etter grunnundersøkelsen som ble gjennomført anså man ikke at tiltenkt lokasjon var egnet til formålet og man måtte rykke tilbake til start.

I formannskaps sak 111/23 er det fremlagt skisseprosjekt hvor ny brannstasjon er tilknyttet rådhuset.

Egen sak vil bli fremmet etter at prosjektet har vært ute på anbud. Det forventes at kostnadsbildet har økt siden vedtaket om bygging i 2019.

Vedrørende bevilgningene til rådhuset har man skiftet ut styringenhetene til varmen på kontorene. Det ventes nå på en del som er under utvikling i Sverige før man kan gå videre i prosjektet med varmestyringen. Delen forventes å mottas i årskifte 23/24. Ny heis er bestilt, om den blir fysisk montert i 2023 er tvilsomt.

Etter jordrasen som gikk i Kirkeveien høsten 2020 ble det konkludert av NVE at området måtte rassikres. Det har vært gjort flere grunnundersøkelser i området som legges til grunn for hvordan skal gjennomføres.

Bevilgningen dekker kommunens egenandel. Om forutsetningen har endret seg og bevilgningen ikke holder må det fremmes egen sak.

Som følge av utredningsarbeidet innen oppvekst som pågår avventes forprosjekt oppgradering Laksvatn oppvekstsenter.

Arbeidet med utskifting av lys på BBS er pga kapasitetsproblemer ikke kommet i gang før på seinhøsten 2023.

Kommunestyret vedtok i sak 068/22 bygging av ny skole Malangen med beliggenhet i Mestervik. Bjørn Bygg AS har totaltenterprisen hvor WSP har prosjektoppfølgningen. Skolen forventes teknisk ferdig våren 2024, og tas i bruk til skolestart høsten 2024.

Asfaltering i byggefeltene Solhav og Mestervik er sesong basert og må vente til 2024. Det samme gjelder lys i Mestervik boligfelt.

Når det gjelder sykesignalanlegget på Malangstun jobbes det med å innhente tilbud. Arbeidet vil ikke kunne slutføres før i 2024.

Ombygging spesialrom på Nordkjosbotn skole ble ikke alt arbeid ferdig før skolestart. Noe arbeid må derfor utsettes til muligheten byr seg da rommet ikke kan benyttes i byggeperioden.

7 DRIFTSTILTAK

7.1 INNARBEIDEDE DRIFTSTILTAK

Parallelt med arbeidet med driftstiltak er alle rammene gjennomgått mht. konsekvensjustering av faktisk driftsnivå, med henblikk på å fange opp prisøkninger og lignende. Dette består av mange, og i hovedsak små, justeringer, og er ikke synliggjort. Ved gråsoner mot «driftstiltak» er de definert inn i kategori «driftstiltak» av hensynet til synliggjøring ovenfor kommunestyret. Oversikten nedenfor er sortert pr rammeområde, og viser hvilke «tiltak» som er innarbeidet. Driftskostnader utløst av investeringsprogram, f.eks på velferdsteknologi, er ikke med nedenfor.

Innarbeidede driftstiltak (1000 kr)	2024	2025	2026	2027
<u>Politisk Styrings-/folkevorganer</u>				
Valg 2025 og 2027	0	337	0	337
<u>Rådmannen m stab</u>				
Inndra stilling strategisk ledelse (vakant pt)	-867	-867	-867	-867
Planleggerkapasitet for å ivareta vedtatt planstrategi	150	150	150	150
<u>Økonomienhet</u>				
Kostrahjelp	36	36	36	36
<u>Personalenhet</u>				
Nytt kommunenummer	300	0	0	0
<u>Plan og landbruk</u>				
Kjøp av konsulent - planarbeid	400	400	400	400
Trainestilling plan - oppdatering matrikkel	290	336	0	0
<u>Havn</u>				
Bergneset tilførselsveg (kr 0,7 mill, havneavg. 2024)	0	0	0	0
Vedlikeh. parkering/trafikkareal Bergneset (kr 0,25 mill havneavg. 2024)	0	0	0	0
<u>Brann og redning</u>				
Nødnett terminaler	83	0	0	0
ROS- analyse Brann	200	0	0	0
<u>Næringsarbeid</u>				
Inndra stilling næringskonsulent	-862	-862	-862	-862
<u>Fellesutgifter sentraladm</u>				
Innkjøp/ konsulentbistand	160	160	160	160
Kjøp av rapport som samler alle grunnundersøkelser - Storsteinnes	143	0	0	0
Lager og vedlikehold av Sivilforsvarets materiell	71	71	71	71
Økonomisk støtte Norske kvinners sanitetsforening -lokal	20	20	20	20
Økt driftstilskudd SMISO	10	10	10	10
Økte drift kostnader -toalett ved Aursfjord saga	11	11	11	11
<u>Storsteinnes skole, SFO</u>				
Låsbare skap kunst og håndverk Storsteinnes skole	20	0	0	0
Symaskiner Storsteinnes skole	32	0	0	0
100% still. 2024 for å ivareta elever med flyktningebakgrunn (0,4 mill)	0	0	0	0
53% assistent SFO Storsteinnes skole	288	353	353	353
<u>Fellesutg. skole, SFO og voksenoppl.</u>				
Leirskole 2023-2026 tilbakeføres	-158	-347	-258	-331
Leirskole 2024-2027	379	248	176	422
Malangen skole-redusert skyss	-133	-203	-203	-203

Forts. innarbeidede driftstiltak (1000 kr)	2024	2025	2026	2027
Fellesutgifter barnehager				
Redusert foreldrebetaling fra 01.08.24	851	851	851	851
Sommerstengte barnehager	-167	-167	-167	-167
100% still. 2024 ambulereende pedagog/flykningebarn (0,6 mill flyktn.fond)	0	0	0	0
Balsfjord bo- og servicesenter				
Innkjøp nattbord	70	0	0	0
Boligtjenesten funksjonshemmede				
100 % still- endring av behov enkeltbruker/økt vedtak	550	550	550	550
150 % stilling- forsvarlig drift i nåværende driftsform /ressurskrevende tj.	349	349	349	349
20 % still. avd.leder Midttun	131	0	0	0
50% still merkantil	359	0	0	0
Hj tjen Nordkjøsb og Laksvatn				
30 % helsefagarbeiderstilling	88	0	0	0
Felles helse og omsorg				
Økte priser salg mat institusjonskjøkken	-380	-380	-380	-380
Barnevern				
Tiltak flere barn i fosterhjem (3 mill fra flyktn.fond)	0	0	0	0
Helse og familieenhet				
Oppfølging ung voksen egen bolig-psykisk helse	1 650	0	0	0
100 % Familieveileder/koordineringsarb.	549	732	732	732
20 % økning ergoterapistilling	149	149	149	149
250 % BPA- brukerstyrt personlig assistent	1 641	0	0	0
Kultur og integreringsenhet				
Økt elevtall voksenopplæring 2024 (2,3 mill fra eget fond)	0	0	0	0
Byggforvaltning				
Boligforvalter - redusere med 10%	-60	-60	-60	0
Forebygge tiltak barnehager - forbedre innsyn stellerom/wc	219	0	0	0
Trappesikring	80	0	0	0
Veg				
Generelt vedlikehold av bruer	250	250	250	250
Skatteinntekter og statlige overføringer				
Opptrapping eiendomsskatt fra 3,3 o/oo til 4,0 o/oo bolig/fritid	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
Renter og avdrag				
Avdragsutsettelse	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Årsoppgjørdisposisjoner				
Rammekutt/ innsparingskrav	-6 000	-20 000	-26 000	-26 000
Saldering: disp.fond 4,0 mill og flyktn.fond 11,4 mill	-15 400	0	7 059	7 955
Nettosum innarbeidede tiltak	-20 798	-24 172	-23 769	-22 303

7.2 IKKE INNARBEIDDE DRIFTSTILTAK

I budsjettprosess er det kommet en rekke innspill på driftstiltak som det ikke er funnet rom for. Disse synliggjøres nedenfor.

Driftstiltak som ikke er prioritert (1000 kr)	2024	2025	2026	2027
Personalenhet				
Nærværs- og sykefraværsprosjekt	541	0	0	0
Ordning og avlevering av avsluttet arkivmateriale	864	864	0	0
Fellesutgifter sentraladm				
Søknad om støtte til NKS veiledningssenter for pårørende i Nord Norge	20	0	0	0
Storsteinnes skole, SFO				
Vedlikehold/ utskifting bord og stoler amfi	35	35	20	20
Balsfjord bo- og servicesenter				
Doseringsanlegg vaskeriet privattøy	50	0	0	0
Hj tjen Nordkjøs og Laksvatn				
100% stilling helsefagarbeider	642	642	642	642
198 % stilling -Nattjeneste hjemmetjenesten østsiden	1 685	1 685	1 685	1 685
Barnevern				
Øke rammer kjøp av eksterne tiltak/tjenester	500	0	0	0
NAV Sosial iks				
20 % stillingsressurs NAV Balsfjord-Storfjord	82	82	82	82
Helse og familieenhet				
145 % sykepleier legevakt	890	1 140	1 140	1 140
40% Helseoppfølging assistent skoleelev	132	0	0	0
Kultur og integreringsenhet				
Hovedrengjøring av bibliotek	80	0	0	0
Oppgradering av bibliotek	1 090	0	0	0
17% renholdsressurs bibliotek, utvides til 30%	92	92	92	92
50% bibliotekressurs, økes til totalt 150%	289	289	289	289
Byggforvaltning				
Generell oppgradering og arbeidsmiljøtiltak Rådhuset	650	450	450	450
Kjøkken Malangen barnehage avd. Skrållan	120	0	0	0
Kjøkkeninnredning og skaplass Midtun	32	0	0	0
Laksvatn barnehage - kjøkken og vognskur	500	0	0	0
Laksvatn skole, diverse oppgradering	800	400	0	0

8 DE ENKELTE RAMMEOMRÅDENE

8.1 FOLKEVALGTE ORGAN

Budsjettrammen skal dekke driften av:

- Ordfører, varaordfører
- Kommunestyret
- Formannskapet
- Administrasjonsutvalget
- Forhandlingsutvalget
- Kontrollutvalget, kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester fra interkommunale selskaper hvor kommunen er medeier.
- Forliksrådet
- Ungdomsrådet
- Kommunalt råd for eldre
- Kommunalt råd for og mennesker med nedsatt funksjonsevne

I budsjettrammen er det forutsatt at driften videreføres på samme nivå som i 2023, med følgende justeringer:

- Budsjett for *valg* ligger inne for årene 2025 og 2027 (jfr tiltak i kap 7.1).
- Forslag til budsjettramme for kontrollutvalget/ revisjonstjenester iht. kontrollutvalg sak 23/2023 er innarbeidet.
- Det er forutsatt reduksjon fra 9 til 7 medlemmer i formannskap.

8.2 RÅDMANN OG RÅDMANNENS STAB

Stillinger som innbefatter området er rådmann, kommunalsjefer og fagrådgivere.

Rammen skal dekke rådmannsnivåets virksomhet innen arbeidsområdene;

- Overordnet administrasjon og ledelse.
- Overordnet utrednings og utviklingsarbeid, sentralt ledet prosessarbeid.

- Ledelse og styring av prosjektarbeid innen arealplanarbeid og industrietableringer.
- Helhetlig forvaltning, samordning og koordinering, generell rådgivning.
- Opplærings og utviklingstiltak for ansatte i kommunen.
- Sentrale juridiske saker, beredskap – overordnet ansvar i forhold til forebygging og krisetiltak.
- Koordinering og fremføring av kommunens overordnede planarbeid hva gjelder kommunen som helhet eller sektor.
- Overordnet koordinering av kommunens totale tjenesteportefølje.

Målsettingen for rammeområdet er:

- Helhetlig administrasjon og ledelse inkludert forvaltning, koordinering og samordning av kommunens totale ressurser – personell og materiell.
- Få til en gjennomtenkt og styrt vekst og utvikling av kommunen.

Rådmannsnivåets viktigste oppgave er å lede forarbeid før, og iverksetting etter politiske vedtak, og samtidig ivareta videreutvikling av kommunen.

I budsjettrammen ligger det 6,0 årsverk, inkl 1 årsverk til overordnet saksbehandling som ble vedtatt i ksak 014/22.

Budsjettrammen er justert for:

- Stillingsressurs 1 årsverk overordnet saksbehandling foreslås inndratt.

8.3 ØKONOMIENHET

Budsjettrammen dekker økonomienhetens virksomhet innen overordnet økonomiforvaltning, regnskap og løpende drift.

Herunder ligger ansvar for å ivareta budsjettprosesser, kommunens løpende økonomioppfølging/rapportering, finansforvaltning, regnskapsføring, årsregnskap, inngående/utgående fakturabehandling, lønn, eiendomsskatt, startlån, bostøtte. Enheten ivaretar også regnskap for PPT, Ishavskystens friluftsråd, Balsfjord kommunalteknikk, Midttun boligstiftelse, samt et legat.

Enheten har i budsjett 8,1 årsverk.

Målet er å drifte kjerneoppgavene og den daglige drift på en solid måte, og samtidig være bidragsyter på strategisk/overordnet nivå.

8.4 PERSONALENHET

Budsjettrammen skal dekke overordnet personalforvaltning, strategisk arbeidsgiverpolitikk, rådgivning i personalsaker samt drifte servicetorget på rådhuset. Enheten forvalter kommunens IKT-løsninger, og har ansvar for informasjonssikkerhet og personvern. Oppgaver som også ivaretas er dokumentbehandling og sekretariat for administrasjonsutvalg, arbeidsmiljøutvalg, politiske møter og ulike råd. Enheten koordinerer hovedtillitsvalgtordningen.

Personalenheten har store driftsutgifter som er direkte relatert til kommunens fellesutgifter innenfor flere områder, og særlig innen IKT. Utgifter til drift, vedlikehold og brukerstøtte til kommunens fagprogrammer utgjør en betydelig utgiftspost. En stabil og god drift av kommunens IKT er et overordnet mål, med spesielt fokus på sikkerhet,

digitalisering, nettverk og datakommunikasjon.

Personalenheten består av 10,25 årsverk og er et viktig servicesenter for mange administrative fellesoppgaver. Det jobbes med å videreutvikle gode rutiner og gode opplæringsarenaer på de ulike områdene.

For 2024 vil Personalenheten jobbe for en helhetlig personalforvaltning, gode samhandlings- og informasjonsarenaer og yte god service til våre innbyggere.

8.5 PLAN OG FORVALTNING

Budsjettrammen skal dekke virksomhet innen plan- og byggesaksbehandling (inkludert ulovlighetsoppfølging), kart-, matrikkel- og oppmålingstjenester.

I budsjettrammen er det forusatt: stillingen som rådgiver byggesak, tilsyn og ulovlighetsoppfølging blir besatt i 2024.

Stillingen innenfor eiendomsskatt (50%) er flyttet til enheten, men kombinasjonen med landmåler (50%) er ikke realisert. Det er en midlertidig ansatt på eiendomsskatt og det kjøpes tjeneste for oppmåling.

Slam og renovasjon (100% stilling) og spredt avløp (ny 100% stilling) er også organisert under enheten, men finansieres under selvkost.

Med den stramme budsjettrammen må plan og forvaltning ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Service til innbyggeren, samarbeid og effektivitet innenfor saksbehandling og veiledning.
- Det må fortsatt være fokus på å bygge en robust enhet der kompetanse kommer til nytte på tvers av fagområdene, og på den måten gjøre enheten mindre sårbar.

For å ivareta tjenesten har enheten 8 årsverk til rådighet. Enheten har også hatt midlertidige planressurser i to år som organisatorisk ligger under rådmannen.

For 2024 har enheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Yte en god service og stadig søke tiltak med formål å effektivisere måten vi jobber på
- Rullering/Oppretting av feil i «Kommuneplanens arealdel»
- Følge opp matrikelvask
- Revidere eldre reguleringsplaner og følge opp planregister som var ferdig i løpet av 2023
- Legge strategi og planer for oppfølging av spredt avløp
- Ulovlighetsoppfølging

8.6 VEI

Budsjettrammen skal dekke Veiforvaltningens virksomhet innen; veivedlikehold, og dekker i hovedsak brøyting, høvling, grøfting kantklipp og akutt vedlikehold. Under akutt vedlikehold regnes flomskader, utglidninger i veikropp og lignende forhold. Særlig våren med snøsmelting og teleløsning kan skape store utfordringer.

Med den stramme budsjettrammen må veiforvaltning ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Inngåelse og oppfølging av kontraktarbeider på brøyting, kantklipp og høvling.
- Forebygging av skader som følge av nedbør og teleløsning.

For 2024 har veiforvaltning følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Veiforvaltningen sliter med stort etterslep på vedlikehold, og da spesielt for bruer. Det utredes

vedlikeholdsprosjekter for bruer som forelegges politisk behandling årlig.

- Vedlikehold av kommunale grusveier er en kontinuerlig prosess som stadig må følges opp. Riktig dosering av veikroppen for best mulig vanndrenering, samt grøfting og stikkrenner har hovedfokus.
- Nylig vedtatt veiplan, inkludert bruplan og trafiksikkerhetsplan, danner grunnlag for prioriteringer av det planlagte vedlikeholdet i kommende år.
- I investeringsbudsjettet for 2024 er det satt en prioriteringsliste over bruer som anses mest utsatt og med størst behov for reparasjon.

8.7 HAVN

Budsjettrammen virksomhet innen;

Drift og vedlikehold av havneanlegg på Bergneset og Tennes. Havn leverer tjenester for alle som sender og mottar varer over Bergneset havn. Inntekter fra virksomheten dekker utgifter til lønn og drift av kaiområdet. Herunder brøyting, belysning, kontorlokaler mm.

Budsjettrammen har 1 årsverk.

Havn har særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Begrense bruk av overtid.
- Effektiv utnyttelse av kaianlegget for å hindre unødige forsinkelser, for å øke godset over kai og gir en større inntekter.

For 2024 har Havn følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Bergneset havn planlegges utvidet for å klare en stadig økende godsmengde. Det er igangsatt prosjektering og utarbeidelse av entreprisegrunnlag. Prosjekteringsledelse og byggeledelse er kontrahert. Det forventes oppstart

med mudring og omrammingsmolo i august 2024.

- Det er igangsatt arbeid med å sette i stand Tennes kai så interessenter som ønsker å benytte Tennes havn til blant annet landing av lokal fangst kan gjenopptas. Havna er også pekt på som essensiell for reisemålsutviklingen i denne delen av kommunen.

8.8 BRANN OG REDNING

Budsjettrammen skal dekke Brann og redning sin virksomhet innen å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede tilsiktede hendelser. Enheten skal sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg (forebyggende).

Enheten består av 4,19 årsverk. Herav 2 knyttet til forebyggende avdeling.

Lovpålagte oppgaver:

- Kommunal beredskap mot akutt forurensning (IUA)
- Bistandsplikt til andre nødetater og nabokommuner
- Feiing/ tilsyn av piper i bolighus, fritidsboliger og næringsbygg med fyringsanlegg

Ikke lovpålagte oppgaver som:

- Heis-alarmer fra Storsteinnes omsorgsbolig, Storsteinnes helsesenter og rådhuset.
- Akutt hjelpere Storsteinnes og Meistervik.
- Trygghetsalarm til lege på vakt

Brann og redning er bærebjelken i den kommunale beredskapen. Dette innebærer et spesielt ansvar i arbeidet med å forbygge og begrense uønskede hendelser.

Med den stramme budsjettrammen må brann og redning ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Fokus på bemanningssituasjon, og generell kompetanse som røykdykker, sjåfør og utrykningsleder.
- Kursing og opplæring som er i tråd med forskriften.
- Variasjon i antall utrykninger vil nødvendigvis føre til variasjon av utbetalinger til mannskap og befall.

For 2024 har brann og redning følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Verne liv, helse og miljø mot brann og eksplosjonsulykker.
- Ved brann, eksplosjon og andre ulykker, begrense skadene
- Jobbe aktivt med brannforebyggende arbeid i beredskap og feiertjenesten.
- Sikkerhet gjennom god HMS for mannskaper er noe brannvesenet hele tiden må ha fokus på.

8.9 LANDBRUK

Budsjettrammen skal dekke landbruk sin virksomhet innen forvaltning og næringsutvikling innen jord- og skogbruk samt viltforvaltning, tilskuddsforvaltning innenfor jord- og skogbruk, og kommuneveterinærordningene.

Budsjettrammen har 3,4 årsverk med samme leder som på plan og forvaltning.

Med den stramme budsjettrammen må landbruk ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Service, samarbeid og effektivitet innenfor saksbehandling og veiledning. Det må fortsatt være fokus på å bygge en robust enhet der kompetanse kommer til nytte på tvers av fagområdene, og på den måten gjøre enheten mindre sårbar.

For 2024 har enheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Yte en god service til næringen og involverte parter.
- Søke tiltak med formål å effektivisere måten vi jobber på.
- Bidra med veiledning og motivasjon til generasjonsskifter innen landbruket, utbygging/renovering av driftsbygningene (løsdrift) og ny næringsutvikling i landbruket.
- Fokus på driveplikt og jordleiekontrakter
- Fokuserer på potensialet innen skogbruk.
- Følge opp veterinær ordningen og 4-delt vaktordning.

8.10 FELLESUTGIFTER

På rammeområdet håndteres en rekke forhold; lisenser KS, personalforsikringer, lønn hovedtillitsvalgte, sentral avsetning lønnsnett (som fordeles etter hvert jfr. kap. 2.8), bevilgningsgebyrer og kontroll, de fleste kommunale tilskudd mv.

Budsjettrammen for 2024 er i prinsipp samme som i 2023, men korrigert for følgende:

Oppdatert avsetning for lønnsvekst.

Tilskudd til eksterne

Fom budsjettåret 2023 er det ikke lengre fremmet egen sak om tilskudd til andre.

Tilskudd til eksterne er innarbeid etter følgende tabell:

Tilskuddsmottaker/ avtaler	Budsjett 2024
Interkommunalt politisk råd (IPR)	215 288
Midt-Troms Museum	608 905
PPT	2 872 821
Nordkjosbotn idrettshall	660 659
Krisesenter	685 051
Sandbukt AS (BASVO)	1 069 788
Finndal skuterløypa	30 000
Balsfjord idrettsråd	
- tilskudd skiløyper	50 000
- driftstilskudd	6000
Ivaretagelse av statlig sikret friluftsområder:	
- Juksavatn friluftområde	54 000
- Skriverholmen	31000
Sommervedlikehold områdene:	
Storsteinnes	20 000
Nordkjosbotn	20 000
Mestervik	10 000
Sør-Malangen Bygdelag (Sætersletta)	5 000
Renhold toalett v/Aursfjordsaga *	15 811
Tilskudd støttesenter mot incest og overgrep (SMISO)*	20 000
Kirkelig fellesråd	4 474 790
Ishavskysten Friluftsråd	111 311
Balsfjordnæringssekskap AS	200 000
Interkommunalt plankontor	140 000
Norske kvinners sanitetsforening - lokal beredskapsgruppe *	20 000
Sum tilskudd til andre	11 320 424

* Tilskuddsbeløpet for 2024 er forutsatt at foreslått driftstiltak innvilges.

Tilskudd til andre tar utgangspunkt i et forpliktet samarbeid enten i form av IKS eller annen samarbeidsavtale. Årlig reguleres hvert enkelt tilskuddsbeløp avhengig av inngått avtale.

Tidligere regnskap viser at det ikke er uvanlig at utbetalt beløp er mindre enn budsjettet beløp. Årsaken er at det er regnskap - og ikke budsjettet - som legger til grunn for fordelingen mellom deltakerkommunene. Det legges derfor til grunn at de reelle kostnadene fortsatt er noe mindre enn budsjettet og budsjettene pr tilskuddsmottaker økes ikke med unntak av PPT og Kirkelig fellesråd.

Tilskudd til Finndalsløypen videreføres i 2024 med samme beløp som 2023. I K-sak 016/23 forventes det på sikt at vedtatt brukerbetaling vil dekke kostnadene til drift og vedlikehold av løypene. Dette er ikke hensyntatt i budsjettet for 2024 da dette er nytt og man ikke har erfaringstall.

Man er kjent med at Midt-Troms museum sliter økonomisk. Deltaker kommunene i Midttroms region er i dialog med Midt-Troms museum for å få en oversikt over situasjon. Det forventes at det må fremmes egen sak i løpet av 2024 vedrørende dette.

Det avsettes ikke egen pott til søknader som kommer inn i løpet av året.

Som tiltak (jf kap 7.1) er det innarbeidet midler til innkjøpsarbeide samt kjøp av en rapport som samler alle grunnundersøkelser på Storsteinnes.

8.11 LAKSVATN OPPVEKSTSENTER

Budsjettrammen skal dekke Laksvatn oppvekstsenter sin virksomhet innen grunnskole 1.-10.trinn, SFO og barnehage.

	Ant. barn	Årsverk
Elever	51	9,95
Barn SFO	13	0,9
Herav 1 og 2 trinn		
Leksehjelp	14	
Barn i barnehagen	17	5,0
Merkantil		0,5
Renholder (barneh./skole/SFO)		1,7
Assistent skole		1,1

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret;

- Gi alle barn og elever et godt pedagogisk og tilrettelagt SFO-,

barnehage- og skoletilbud i samsvar med sentrale og lokale planverk.

- I inneværende skoleår har vi delt inn elevene i tre hovedgrupper; 1.-4., 5.-7. og 8.-10.trinn. Noen trinn blir delt opp i enkelte fag pga. begynneropplæring, spesialundervisning og tilpassede behov i elevgruppa.

Med den stramme budsjettrammen må Laksvatn oppvekstsenter ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Følge systematisk opp nærværarbeid og sykefraværsoppfølging, begrense vikarbruk samt være restriktiv i forhold til innkjøp. Samtidig er det viktig å fokusere på god læring og læringsmotivasjon. Nødvendige innkjøp i forhold til dette må prioriteres innenfor rammene.

For 2024 har Laksvatn oppvekstsenter følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Skolen – læring for alle:

- Ha dybdelæring, tverrfaglighet, demokrati og medborgerskap i fokus.
- Systematisere og følge opp kartleggingsresultat og bruke dataene til refleksjon og læring.
- Gjennomføre uteskole i 1.-4.trinn.
- Vi ønsker økt fokus på at vi som enhet står samlet i vårt pedagogiske grunnsyn. I dette ønsker vi enda mer tiltak som styrker oss i å ivareta elev- og læringsmiljøet. Gjennom innarbeiding av gode rutiner for god klasseledelse, samt varierte læringsmetoder, ønsker vi at elevene skal oppleve både trygge rammer og variasjon i læringsarbeidet. For å få til dette må vi bli enda bedre på å jobbe sammen om felles forståelse og mål.

Barnehagen:

- Jobbe godt og systematisk med pedagogisk planarbeid. Sikre at hele profesjonsfelleskapet jobber sammen om felles mål.

- Fokuserer på overgangen barnehage-skole gjennom årlige samarbeidsmøter mellom skolen og barnehagen, samarbeid gjennom felles uteskole med 5-åringene og 1.-4.trinn, samt felles arrangement som er planfestet i enhetens årshjul.

8.12 NORDKJOSBOTN SKOLE

Budsjettrammen skal dekke Nordkjosbotn skole sin virksomhet innen grunnskole 1-10 trinn, leksehjelp og SFO

	Ant. barn	Årsverk
Elever	129	
SFO totalt	28	
Herav 1 og 2 trinn	20	
Leksehjelp	11	
SFO med ekstra ressursvedtak		6,22
Pedagogisk personell inkl. ledelse		19,92
Merkantil		0,5
Renholder		1,19

Enheten har tilsynelatende mye ressurser iht. elevtallet. Dette pga. 11 elever med 1:1 oppfølging.

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret:

- Gi et trygt og godt SFO- tilbud, samt et godt pedagogisk læringsmiljø

Som følge av stram budsjettramme må Nordkjosbotn skole ha særlig oppmerksomhet på:

Organisering av det daglige undervisningstilbudet, oppfølging av sykemeldte og enhetens HMS arbeid.

For 2024 har Nordkjosbotn skole følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- I samarbeid med Universitetet i Tromsø arbeider vi med desentralisert kompetanseheving innenfor skoleutvikling. Dette omhandler praksisnære arbeidsmetoder i flere fag som kalles «Tenkende klasserom».
- Vi jobber med tilpasset opplæringsmøter, kartlegging av elevene og kontinuerlige tiltak gjennom hele skoleåret for å heve elevenes læringsresultater.
- Fokus på opplæringsloven §9A og Elevenes skolemiljøplan. I tett samarbeid med elevråd, elevene, FAU og foresatte jobber vi målrettet for at elevene skal oppleve å ha det trygt og godt på skolen.
- Nordkjosbotn skole deltar i Læring i friluft for alle. Dette bidrar til praktisk, relevant og variert undervisning i uteklasserommet.

8.13 STORSTEINNES SKOLE/ SFO

Budsjettrammen skal dekke Storsteinnes skole sin virksomhet knyttet til grunnskole 1.-10.trinn, leksehjelp og SFO.

	Årsverk
Pedagogisk personell inkl ledelse	30,88
Merkantil	1,0
Renhold	3,0
Andre ansatte inkl SFO med ekstra ressursvedtak	6,32
	Antall
Elever	262
Leksehjelp	10
Barn i SFO	48
Gratis SFO	31

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret:

- Gi elevene et trygt og godt SFO- tilbud, samt et godt pedagogisk læringsmiljø

Med den stramme budsjettammen må Storsteinnes skole ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Organisering av det daglige undervisningstilbudet i tråd med Opplæringsloven med forskrifter
- Restriktiv på vikarbruk, innkjøp, kurs og konferanser
- Følge opp HMS og ansatte som er sykemeldt.

For 2024 har Storsteinnes skole følgende mål for drift og skoleutvikling:

- Fremme og sikre et trygt og godt miljø i skole og SFO.

8.14 SAND SKOLE

Budsjettammen skal dekke Sand skole sin virksomhet innen; Grunnskoleopplæring 1.-10.trinn, leksehjelp og renhold.

	Årsverk
Pedagogisk personell inkl ledelse	13,50
Merkantil	0,5
Renholder	2,0
Assistent skole	2,18
	Antall
Elever	90
Leksehjelp	2
SFO	0

Innenfor denne rammen planlegger vi følgende tiltak:

- Sikre et trygt og godt skolemiljø
- Tilby leksehjelp som følger gjeldende regler
- Ha kontroll på vikarbruk og innkjøp
- Ha fokus på HMS, syke- og nærværs oppfølging
- Bruke lokale planene og retningslinjene for Balsfjordskolen

På grunn av begrensede midler i 2024, prioriterer vi følgende områder:

- Optimal organisering av daglig undervisning, spesielt for elever med spesialundervisningsbehov
- Tilby tidlig innsats og støtte, og gi tilpasset opplæring for individuelle behov

Sand skoles mål for 2024 inkluderer:

- Effektiv omlokalisering til Malangen skole med god ressursutnyttelse
- Fremme skoleutvikling med fokus på å utvikle en lærende organisasjon
- Forbedring av læringsmiljøet, utvikling av 3-årige utviklingsplaner
- Delta aktivt i Balsfjordskolens utviklingsprosjekter

Skolens visjon for 2024 er: "Et godt sted å være for å lære."

8.15 FELLESUTGIFTER FOR GRUNNSKOLE OG SFO.

For 2024 bevilger kommunestyret ett beløp til fellesutgifter for grunnskolen og SFO netto budsjettamme, jf. budsjettets talldel.

Rammeområdet er ikke en tjenesteenhet. Kostnader til skoleskyss for kommunens i grunnskoleelever, kjøp av skoleplass, spesialundervisning og særskilt norsk fra privatskoler/andre kommuner og fylkeskommunen, samt digitale lisenser i Balsfjordskolen, utgiftsføres budsjettamma.

Refusjoner for ordinære skoleplasser som dekkes av andre kommuner inntektsføres ramma. Elever fra andre kommuner som mottar spesialundervisning, inntektsføres refusjonene ramma til den enkelte skole, ettersom utgiftene til lærerressurser belastes der.

Med den stramme budsjettammen må det være særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Det er store utgifter knyttet til skoleskyss. Kostnader til skoleskyss er noe usikre, da elever som innvilges skolebytte utover nærskolene, medfører økte skysskostnader. Slike vedtak gjøres fortløpende gjennom et skoleår.
- Det er store kostnader knyttet til lovpålagt tilskudd til spesialundervisning

8.16 NORDKJOSBOTN BARNEHAGE

Budsjettrammen skal dekke Nordkjosbotn barnehage sin drift med 4-avdelinger. Enheten driftes pr i dag med to småbarns avdelinger og en stor base for 3-6år. Basen 3-6 år har to avdelinger tilgjengelig, prøveprosjekt for å se om det gir økt stabilitet i personalet.

I 2024 har barnehagen 12,8 årsverk fordelt på 16 ansatte, inkludert renhold og ledelse.

Antall godkjente plasser etter areal	89
Antall barn 01.01.24	46
Antall plasser totalt 01.01.24	65,6
-under 3 år	43,2
- over 3 år	22,4
Antall ledige plasser	0

Ledige plasser er på bakgrunn av nåværende bemanning.

Med den stramme budsjettrammen må Nordkjosbotn barnehage ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Nærvær og sykefraværsoppfølging, redusere vikarbruk samtidig som forsvarlig drift opprettholdes.
- Positivt arbeidsmiljø og psykososialt miljø for å ivareta arbeidsgleden
- Legge til rette for inkluderende miljø og tilpasset tilbud for hvert enkelt barn

For 2024 har Nordkjosbotn barnehage følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Vi skal drifte en barnehage med god kvalitet og tett samarbeid med foresatte, samt organiseres slik at enheten driftes effektiv og økonomisk.
- Øke kompetanse til personalet om uteområdet < og nyttiggjøre oss av nærmiljøet rundt oss

8.17 MALANGEN BARNEHAGE

Budsjettrammen skal dekke Malangen barnehage sin virksomhet innen;

Malangen barnehage består av Mestervik med 2 avdelinger og Skrållan med 1 avdeling.

Pr januar 24	Mestervik	Skrållan
Antall plasser areal	42	18
Antall barn	22	9
Antall plasser i bruk	30	11,4
Antall ledige plasser	0	0

Ledige plasser er på bakgrunn av nåværende bemanning.

Det er 9,66 årsverk fordelt på 11 ansatte inkludert renhold og ledelse

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret:

Med den stramme budsjettrammen må Malangen barnehage ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Det er venteliste i begge barnehagene og signaler om at det blir stort søkertall ved neste hovedopptak og at det må lyses ut stilling som pedagog og assistent.

For 2024 har Malangen barnehage følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Opprettholde et godt pedagogisk tilbud i begge barnehagene.
- Fokus på et psykososialt godt arbeidsmiljø og nærvær på arbeidsplassen.
- Opprettholde fokus på et inkluderende barnehagemiljø.
- Kompetanseheving til personalet ifht. autoritativ voksenstil.

8.18 MOAN BARNEHAGE

Budsjettrammen skal dekke Moan barnehage sin virksomhet innen;

Moan barnehage består av to avdelinger 0-3 år og to avdelinger er 3-6 år.

Enheten har 17,4 årsverk fordelt på 22 ansatte, inkludert renhold. I tillegg kommer spes.ped og ekstraressurser.

Antall godkjente plasser etter areal	96
Antall barn 01.01.24	64
Antall plasser totalt 01.01.23	90
-under 3 år	51
- over 3 år	38
Ledig plasser	1

Ledige plasser er på bakgrunn av nåværende bemanning.

Med den stramme budsjettrammen må Moan barnehage ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Korttidsfravær, fokus på nærvær og HMS
- Være restriktiv med vikarbruk, men yte tjenester som er i henhold til lover, sentrale og lokale regelverk.
- Være restriktiv i innkjøp.
- Ivareta barn med særskilte behov på en tilfredsstillende måte.

For 2024 har Moan barnehage følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Opprettholde et kvalitativt godt pedagogisk tilbud til barn, foresatte og ansatte.
- Fokus på et inkluderende barnehagemiljø og tilstedeværende voksne.
- Fokus på HMS, et godt arbeidsmiljø, og viktigheten av tilstedeværelse og nærvær på arbeidsplassen der barns og ansattes behov, rettigheter og plikter ivaretas.
- Arbeide med psykososialt miljø for barn og personal.
- Kompetanseutvikling av personalet gjennom prosjektarbeid.
- Rekruttering av vikarer.

8.19 FELLESUTGIFTER FOR BARNEHAGE

For 2024 bevilger kommunestyret ett beløp til fellesutgifter for barnehagens netto budsjettramme, jf. budsjettets talldel.

Rammeområdet er ikke en tjenesteenhet. Her dekkes kostnader for:

- Spesialpedagogisk hjelp for barn med bostedsadresse i Balsfjord kommune og barnehageutgifter for fosterbarn bosatt i annen kommune.
- Tilskudd til private barnehager i henhold til forskrift om likeverdig behandling av private og kommunale barnehager.
- Kostander til kjøp av kommunal barnehageplass i nabokommune for barn som bor i grenseområdet Målselv/Balsfjord.
- Kostnader for barn med bostedsadresse Balsfjord kommune, men som går i privat barnehage i annen kommune. Denne kostnaden er nokså uforutsigbar da det ikke er meldeplikt mellom kommunene på dette området.

Tilskudd til privat barnehage utbetales to gang i året på bakgrunn av sammensetningen av små og store barn på vedtatte telledatoer og kan få konsekvenser for det budsjetterte tilskuddet til private barnehager

Med den stramme budsjettammen må man ha særlig oppmerksomhet på antall og omfang av enkeltvedtak som fattes, samt iverksetting av styrkingstiltak etter barnehageloven.

8.20 OMSORGSTJENESTENE MALANGEN

For 2024 bevilger kommunestyret ett beløp som omsorgsregionen Malangens netto budsjettamme, jfr. budsjettets talldel.

Omsorgsregionen Malangen består av Malangstun sykehjem og eldresenter, hjemmetjenesten, 6 omsorgsboliger, kjøkken, vaskeri og dagopphold.

Denne rammen skal dekke virksomhet innen pleie og omsorg til korttids- og langtidsbeboere i sykehjem og hjemmeboende som har behov for pleie og hjelp. Driftsbudsjettet inkluderer også kjøkkendrift med produksjon av mat til beboerne på institusjonen og middag til hjemmeboende.

Malangstun sykehjem og eldresenter består av fire avdelinger. Langtidsavdelingen med plass til 8 beboere, skjermet avdeling med plass til 6 beboere, eldresentret har 9 beboere og korttidsavdelingen har plass til 6 beboere. Enheten skal gi tjenester i tråd med gjeldende lovverk og på bakgrunn av fattet vedtak om tjeneste. Hjemmetjenesten har i gjennomsnittlig hatt ca. 60 brukere hittil i 2023, og antallet forventes økt i 2024. Brukerne har ofte flere diagnoser som krever oppfølging og behandling. Tilbudet om dagopphold til et antall på 12 personer

videreføres også i 2024 og planlagt videre i økonomiplanperioden.

Enheten har til sammen 42,76 årsverk fordelt på 66 stillinger. Stillingsstørrelsene varierer fra 100 % ned til 6 %. Ansatte ved enheten er sykepleiere, hjelpepleiere, omsorgsarbeidere, kokk, assistenter og helsefagarbeidere. Pågående omstillingsprosess vil forventes å justere antall årsverk i 2024.

Målsetningen er å gi tjenestemottakerne et kvalitativt tjenestetilbud hvor trygghet, omsorg og forsvarlig pleie er grunnleggende elementer.

Etterspørselen etter langtidsplasser og korttidsplasser har øket. Forskyvning av oppgaver fra spesialisthelsetjenesten til kommunene vises ved at pasienter utskrives tidligere fra sykehus, samt økt bruk av poliklinisk behandling og undersøkelser. Flere yngre brukere med ulike diagnoser medfører også behov for faglig oppdatering. Balsfjord kommune har inngått avtale med UNN og Tromsø kommune i f.t. oppfølging og tilrettelegging for pasienter der det er behov for samhandling og planlegging utover det ordinære.

Utfordringene for enheten ligger både på økonomiske og driftsmessige forhold. Personellressursene ved enheten er knapp sett i forhold til etterspørselens av tjenester. Det er mangel på helsearbeidere /vikarer i hele kommunen. Det kreves kompetanse hos personale for å kunne gi brukerne et forsvarlig helsetilbud, spesielt sykepleierfaglig kompetanse er nødvendig. For å holde de økonomiske rammer må enheten ha stort fokus på økonomi og effektiv drift, men uforutsette pleieoppgaver kan oppstå. Utdanning av fagpersonell må prioriteres og legges til rette for å være kvalifisert til å møte dagens utfordringer. Dette i form av stipend og permisjon fra arbeidsplassen. I forhold til pågående omstillingsprosesser i kommunen, vil det være naturlig å se på

endring av driften på både sykehjemmet og hjemmetjenesten.

8.21 BALSFJORD BO OG SERVICESENTER

Budsjettrammen skal dekke Balsfjord bo- og servicesenters virksomhet knyttet til institusjon, korttidsopphold og Øyeblikkelig Hjelp senger, hjemmetjenesten, hjelpemiddelservice, vaskeri og renhold, kjøkken, leiebiler og dagsenter. Enheten har 86,68 årsverk. Med den stramme budsjettrammen må Balsfjord bo- og servicesenter ha særlig oppmerksomhet på god sykefraværsoppfølging og rekruttering av personell med kompetanse til alle stillinger. Det er nødvendig for å redusere bruk av vikarbyrå og overtid som følge av vikarmangel/ledige stillinger.

Balsfjord bo- og servicesenter er i prosess med nedstenging av 11 langtidsplasser, og med å ta i bruk omsorgshybler som skal tilhøre hjemmetjenesten. I omstilling flyttes personell ressurser til hjemmetjenestene.

Vårt mål for drift og tjenesteproduksjon for 2024 er:

- Stabilisere driften ved å rekruttere og beholde helsefaglig personell
- Bruke velferdsteknologi for å arbeide smartere
- Overgang til årsturnus for å øke andel med heltidsstillinger og redusere andel små helgestillinger
- Ha fokus på trivsel og faglig utvikling hos ansatte
- God sykefraværsoppfølging
- Motivere og legge til rette for at ansatte skal ta utdanning/videreutdanning
- Ta imot lærlinger, praksiselever og studenter

Balsfjord kommune har en aldrende befolkning og behovet for pleie og omsorg er merkbart økende. Utskrivningsklare pasienter fra sykehus er i behov for sykepleie faglig kompetanse og avansert medisinsk teknisk utstyr. Sykdomsbildet til flere av våre pasienter er kompleks. Balsfjord bo- og servicesenter skal også tilby avlastningsplasser for de som har særlig tyngende omsorgsoppgaver i hjemmet.

Det er nødvendig og lovpålagt å ha tilgjengelig sykepleiefaglig kompetanse i institusjon hele døgnet. Enheten skal ha faglig forsvarlig drift, og vi skal ha fokus på kvalitet i tjenesten som gis, som er til det beste for pasientene, deres pårørende og de ansatte.

8.22 BOLIGTJENESTEN FUNKSJONSHEMMEDE

Budsjettrammen skal dekke Boligtjenesten's virksomhet innen heldøgns helsehjelp og praktisk bistand i hjemmet, ledsager til aktiviteter og avlastning til familier med barn som har funksjonsnedsettelse. Lovhjemmel for driften er Helse – og omsorgstjenesteloven med tilhørende forskrifter og rundskriv.

Enheten består av tre geografiske avdelinger: Midttun Boligstiftelse/Midtgårdsveien, Kirkeveien bofellesskap og Roffaveien. Kommunal barneavlastning er underlagt Roffaveien der det gis tilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 3, §3-2 6-d avlastningstiltak.

Avdeling	Årsverk	Antall ansatte	Bistands mottakere	Natte vakter	Renholder	Merkanthil
Avlastning barn	2,14	9	3	1	0	0
Roffa	14,04	25	7	2	0	0
Kirkeveien	11,40	19	4	2	0	0
Midttun/Midteårdsveien	20,60	32	15	2	0	0
	48,18	85	29	7	0	0

Boligtjenesten er en stor avdeling med 3 lokasjoner med boliger og mange ansatte. Ved alle boliglokasjoner bor der personer som har særskilte ressurskrevende tjenester med 1:1 bemanning.

For år 2024 bevilger kommunestyret ett beløp som blir Boligtjenesten funksjonshemmedes netto budsjettramme, jfr. budsjettets talldel.

Enheten vil ha særlig oppmerksomhet på å ivareta de tjenester og det ansvar en har i forhold til gjeldende lover, og samtidig ivareta personalets behov for et godt fag- og arbeidsmiljø. Likeledes å kunne gi et forsvarlig avlastningstilbud som er økende gjennom hele året til familier med barn med funksjonsnedsettelse.

For 2024 - 2027 vil boligtjenesten fortsette ha fokus på utvikling med de ressurser vi har, og jobbe smartere for å løse de lovpålagte oppgaver på en god måte. Vi vil fortsette utvikling av kompetanse, ha riktig kompetanse på riktig sted, våre brukere skal være i sentrum og tjenestene vi gir skal være av god kvalitet. Vi ønsker å ta i bruk velferdsteknologi der det er hensiktsmessig der formålet er å trygge brukerne i eget hjem, ivareta en aldrende brukergruppe og øke kvaliteten på tilbudet som gis slik at flest kan bo der de er lengst mulig. Vi ønsker å ha stabile ansatte for å kunne gi gode tjenester i fremtiden og møte utfordringene med manglende arbeidskraft i fremtiden.

Vi ønsker å få mer stabilitet i driften og styrke det merkantile arbeidet som er ressurskrevende i dag. Dette er nødvendig for å beholde ansatte, opprettholde kvaliteten og stå mer rustet i fremtiden men manglende helsepersonell, ha ressurser til å jobbe med velferdsteknologi, nærværarbeid og gi et godt helsetilbud

8.23 HJEMMETJENESTEN NORDKJOSBOTN/ LAKSVATN

Budsjettrammen skal dekke Hjemmetjenesten Nordkjosbotn/Laksvatn`s virksomhet innen hjemmesykepleie og praktisk bistand. Tjenesten gis i hovedsak til brukergruppen eldre, men også til yngre med pleie- og omsorgsbehov.

Enheten gir tjenester til brukere i Kvienskogen omsorgsboliger, og ved Laksvatn eldresenter, og til brukere i egne hjem.

I hjemmetjenesten er det 19,46 årsverk fordelt på 28 ansatte. I enheten arbeider sykepleiere, vernepleier, helsefagarbeidere, assistenter, hjemmehjelper og renholder.

Med den stramme budsjettrammen må enheten ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

At den tjeneste som gis er faglig forsvarlig og i samsvar med brukers behov for hjelp.

Videre er det fortsatt fokus på at det utøves en saksbehandling i forhold til søknader om tjenester, som resulterer i riktig hjelp i forhold til det bruker har krav på etter Lov om Helse og omsorgstjenester. Tildeling av tjenester skal skje på grunnlag av behov for tjenester, også med tanke på brukere i ytterkant av distriktet.

Med tanke på økende antall brukere i forhold til demografi, så stiller dette store krav til kompetanse hos ansatte og påvirker behov for økte tjenester. Spesielt med tanke på sykepleierkompetanse.

For 2024 har enheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Å oppretthold et faglig forsvarlig tjenestetilbud til brukerne, uti fra helse og omsorgstjenesteloven. Dette gjelder med

tanke på omfang, kvalitet av tjenesten og uavhengig av hvor bruker bor.

Med tanke på kravene som stilles til tjenesten vil en målsetning for 2024 være å legge til rette for fortsatt opplæring og videreutvikling av kompetanse hos ansatte. Videre vil det være fokus på nærvær og trivsel på arbeidsplassen.

Videre vil rekruttering av fagpersonell til enheten være av stor betydning.

8.24 FELLESUTGIFTER HELSE OG OMSORG

Rammen skal dekke;

- Kjøp av omsorgstjenester for enkeltbruker av Måselv kommune.
- Kjøp av omsorgstjenester fra privat tjenesteleverandør.
- Drift frivillighetssantral; 100% stilling. Økning i stillingsstørrelse fra 40% til 100% stilling er finansiert med øremerket tilskudd (jf. ksak 028/21).

Budsjettet er korrigert for følgende:

- Budsjettpost for kjøp av tjenester fra andre er justert til kostnadsnivå 2023, og deretter prisjustert for 2024. Nye forutsetninger for tilskudd ressurskrevende tjenester er hensyntatt.

8.25 NAV – SOSIAL IKS

Budsjettrammen skal dekke NAV Balsfjord-Storfjord sin virksomhet etter lov om sosiale tjenester. Loven omfatter forebyggende virksomhet, opplysning, råd og veiledning, økonomisk stønad, midlertidig botilbud, individuell plan og kvalifiseringsprogram (KVP). De sosiale tjenestene i NAV skal bedre levekårene for

vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktiv deltakelse i samfunnet. Det legges særskilt vekt på å kartlegge og ivareta barn og unges behov.

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret:

Opprettholde internkontrollen for å sikre at brukere er registrert på rett distrikt. Distriktene er førende på hvilken kommune som tar kostnadene.

Tidlig avklaring om mottakere av økonomisk sosialhjelp kan ha rett til statlige ytelser.

Sikre at det vurderes å søke refusjon dersom brukere har rett til statlige ytelser, samtidig som de mottar økonomisk sosialhjelp.

Fortsatt ha beslutter-funksjon i kontoret for å kontrollere og kvalitetssikre vedtak.

For 2024 har NAV Balsfjord-Storfjord følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Fortsatt sikre god og riktig tjenesteyting til innbyggerne i Balsfjord kommune. Herunder øke innsatsen på området økonomisk råd og veiledning som et forebyggende tiltak.

Opprettholde andelen deltakere i KVP. KVP gir økt mulighet for arbeid og inntektssikring i form av ordinær lønn.

Fortsatt styrke barneperspektivet ved å ha det som fast tema på fag- og kontormøter.

8.26 HELSE- OG FAMILIEENHET

Budsjettrammen skal dekke Helse- og familieenhetens virksomhet innenfor flere tjenester: legetjenesten og miljørettet helsevern, interkommunal legevakt (Storfjord kommune), Ergo-

Fysioterapitjenesten (inkl frisklivsentral), Helsestasjon og skolehelsetjenesten, Koordinerende enhet, Psykisk helse og rusfaglig arbeid, Aktivitetssenter og aktivitetstilbud til ungdom.

Tjenestene skal utøve helsefaglig arbeid til befolkningen innenfor et bredt spekter. Tjenestene er hjemlet i Lov om Helse og omsorgstjenester i kommunen, og ansvarsområdet er hele kommunen.

Oversikt stillinger, totalt 50,84 stillinger:

Fagteneste	Årsverk	Merknad
Felles helse	3,00	Enhetsleder, IKT, kommunepsykolog
Koord.enhet	7,18	Saksbehandler, sekretær, BPA
Akt.senter, inkl ungdom	4,49	Inkl renholder
Rus og psykisk helse	16,85	Inkl Petersborgveien boliger
Legetjenesten/ legevakt	9,82	Inkl kommunale legeressurser og kommuneoverlege
Helsestasjon og skolehelse	5,20	
Ergo- og fysio-terapitjenesten	4,80	

Koordinerende enhet ivaretar saksbehandling og tiltak som privat avlastning, støttekontakt/fritidsassistent, brukerstyrt personlig assistent (BPA), miljøarbeid og helsehjelp i hjemmet, omsorgsstønad, transporttjenestekort, ledsagerbevis, parkeringskort for personer med funksjonsnedsettelse.

Koordinerende enhet er også adresse for rehabilitering, habilitering, samt koordinerer team, gir opplæring og veileder i lovpålagte individuelle planer.

Aktivitetssenter har fokus på tilrettelagte arbeids-, aktivitets-, og sosiale tiltak via Sandbukt aktivitetssenter, ungdomstilbud, samt fritidstiltak for personer med tilrettelagte behov pga helse- eller funksjonsnedsettelse.

Rus og psykisk helse ivaretar helsehjelp, oppfølging og samtaler. Fagtenesten ivaretar og koordinerer psykososial oppfølging ved akutte hendelser og kriser, dette i samarbeid med andre fagtenester i helse-omsorg. Ambulante tjenester/miljøarbeid til brukere med store hjelpe- og omsorgsbehov, inklusive heldøgntjenester i Petersborgveien bofelleskap.

Legetjenesten utøver medisinsk utredning og behandling ved legekantor og interkommunal legevakt med Storfjord kommune, bidrar til å fremme folkehelse og trivsel, behandle sykdom og skade. Nødnett helse inkluderer legevaktstelefon i samarbeid med Tromsø kommune. Kommuneoverlegens hovedoppgaver er medisinsk faglig rådgiving, miljørettet helsevern og smittevern. Legekantoret er i Helsesentert lokaler på Storsteinnes. E-konsultasjon brukes som et godt supplement for legekontakt og inngår som tilbud i en godt fungerende legetjeneste. Pasientene blir ivaretatt med forsvarlig tilbud.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten utøver forebyggende helsearbeid og helsehjelp/oppfølging av gravide, sped- og småbarn, ungdom og familiearbeid, vaksinasjoner, samt flyktinghelsetjeneste. Skolehelsetjenesten følger opp elever/familier, vaksinerer og underviser i klasser.

Kommunepsykologens fokus er forebyggende arbeid og behandlende oppfølging av barn og unge, samt familier.

Ergo- og fysioterapitjeneste driver behandling, rehabilitering og habilitering, hjelpemiddelformidling, kartlegging bolig og bilsaker, samt drift av frisklivsentral.

Med den stramme budsjetttrammen må Helse- og familieenheten ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Det er lite handlingsrom for nye brukere med store hjelpebehov, som behov for heldøgnstilbud og boliger. Det omfatter også enkeltbrukere med behov for tjenester fra flere lovverk, som barnevern, opplæring osv. Det er brukere som har særlige utfordringer som utløser større tiltak. Rusfaglig jobbes det kontinuerlig med utvikling av tjenestetilbud som ivaretar nye oppgaver og nasjonale anbefalinger. Det er begrenset kjøp av tiltak innen grønn omsorg for arbeid og aktivitet. Helsestasjon for ungdom er en lovpålagt oppgave som må gjenopptas. Det er utfordrende å rekruttere viktige lovpålagte helseprofesjoner, som kommunepsykolog, kommuneoverlege og spesialsykepleiere innen helsesykepleie, psykisk helse, rus mv.

For 2024 har Helse- og familieenheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Ivareta og videreføre helsehjelp med kvalitative gode tiltak og forsvarlige tjenester til befolkningen. Bidra med forebyggende helsearbeid og trivsel for best mulig helse og bolyst i kommunen. Arbeide videre med funksjonelle tverrfaglige team for koordinering og samarbeid. Team for rehabilitering og habilitering, saksbehandlingsteam for komplekse tjenester og sammensatte behov, team for barn, unge og familie, og boligsosialt team relatert til utleie og tilbud i kommunale boliger. Samhandling og samarbeid med spesialisthelsetjenestene, NAV, politi, PPT, skoler og barnehager er viktig for helhetlige tiltak og gode tjenesteforløp. Rekruttere helsepersonell til utfordrende og spennende fagmiljø i fremtiden. Fokus på trivselstiltak og ivaretagelse av ansatte i en krevende og hektisk hverdag.

8.27 BARNEVERNSTJENESTEN

Hovedoppgaven er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barnevernet skal bidra til at barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.

Barneverntjenestens ansvar og arbeid omfatter råd og veiledning til foreldre og barn som er i en vanskelig situasjon, samt gi hjelpe- og støttetiltak i hjemmet. Ivareta barn som har behov for et omsorgstilbud utenfor hjemmet, og samarbeide med andre offentlige instanser for å ivareta barn og unges interesser. Barneverntjenesten har også et lovmessig ansvar å drive forebyggende arbeid og sørge for å iverksette tiltak tidlig slik at varige problemer unngås.

Tjenesten har seks årsverk. Barneverntjenesten har akuttberedskap tilgjengelig for å oppfylle forsvarlighetskravet i barnevernlovens § 1-4, tjenesten kjøpes av Tromsø kommune.

Med den stramme budsjettammen må Barneverntjenesten ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Barneverntjenesten har et antall alvorlige meldte bekymringsaker, hvor det er sammensatt problematikk og det forebyggende arbeidet er særdeles viktig. Mer fokus på forebyggende arbeid i samarbeid med andre tjenester innen helse og oppvekst og tidlig innsats med tiltak. Den nye reformen medfører at barneverntjenesten må ha mer fokus på kompetansebygging og nye oppgaver, via samarbeid i nettverk med nabokommuner.

For 2024 har Barneverntjenesten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Forebyggende arbeid ved å informere kommunens innbyggere og interne samarbeidspartnere om hvordan barneverntjenesten jobber, samt delta i

tverrfaglig samarbeid med tjenester som arbeider med barn og unge og familie. Tjenesten har fokus på rutiner som forbedrer faglig arbeid og oppfølging i henhold til lovkrav. Fokus på trivselstiltak og ivaretagelse av ansatte i en krevende arbeidshverdag.

8.28 FLYKTNINGER

Kommunestyret vedtok i sak 24/19 organisering av Flyktingetjenesten, Voksenopplæringa, biblioteket og kulturskolen under felles enhetsleder. Som følge av den særegne økonomi med finansiering gjennom integreringstilskudd er Flyktingetjenesten opprettholdt som eget rammeområde.

Budsjettrammen skal dekke tjenestens virksomhet med å sikre deltakerne de obligatoriske og tilpassede elementene i introduksjonsprogrammet, bosetting og integrering. Tjenesten skal i 2023 gi tilbud til flyktninger som er bosatt de siste 5 årene, forberede og følge opp bosetting i tråd med vedtak for videre bosetting. Den viktigste lovpålagte oppgaven er å utarbeide kvalifiseringsløp for alle deltakerne mellom 18 og 55 år i samarbeid med deltakerne selv. Tjenestetilbudet er bistand og hjelp med samtlige praktiske gjøremål ved bosetting, herunder å legge til rette for å etablere gode tverrfaglige samarbeidsformer, blant annet med NAV, skole, barnehage og ulike helsetjenester. Målet med tjenesteproduksjonen er å kvalifisere flest mulig deltakere til økonomisk selvstendighet og god integrering

Det er i budsjettet lagt til grunn faktisk bosatte pr 1.sept. 2023 samt personer med varslet ankomst pr 1.sept 2023.

Budsjettet er til sammen 2,7 årsverk, fordelt slik: 100%, faglederstilling, 100%, flyktingkonsulentstilling, 50%

miljøarbeiderstilling, 12% andel enhetslederstilling, 7,7% renholdstilling. I tillegg er det budsjettet med ekstra midlertidig ressursbruk på 2,3 årsverk relatert til den ekstraordinære situasjonen med svært mange bosetninger fra Ukraina.

På andre enheter finansierer integreringstilskuddet blant annet 20% helsesøsterstilling og 50% integreringsstilling i NAV, samt en andel av sosialbudsjettet.

Kommunen vil i år få anmodning fra staten om å bosette et bestemt antall nye flyktninger i 2024, og prognosene tilsier et antall nært det som ble vedtatt for inneværende år. Sak til kommunestyret vil fremlegges snarest mulig etter at anmodningen er kommet.

Flyktingetjenesten har samme mål for 2024 som enheten Kultur og integrering.

8.29 KULTUR OG INTEGRERING

Kommunestyret vedtok i sak 24/19 organisering av Flyktingetjenesten, Voksenopplæringa, biblioteket og kulturskolen under felles enhetsleder. Flyktingetjenesten er beholdt som eget *rammeområde* (se eget kapittel), de øvrige er slått sammen.

Budsjettrammen skal dekke enhetens virksomhet innen bibliotekjenester, kulturskole og voksenopplæring. I dette inngår utlån og forvaltning av bøker og medier, undervisning av barn og voksne innen kultur, tilby grunnskoleopplæring, spesialundervisning og introduksjonskurs for voksne i kommunen, samt gjennomføre arrangementer alene eller i samarbeid med andre.

Rammeområdet har 12,8 årsverk.

Med den stramme budsjettrammen må enheten ha særlig oppmerksomhet på å

opprettholde tilbudet og samtidig prøve å øke kvaliteten uten at det medfører overforbruk. Dette gjelder både utlåns- og besøkstall, elevmasse og aktiviteter.

For 2024 har enheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Overordnet: å drive i samsvar med gjeldende lover
- Videreføre eksisterende tilbud og aktivitetsnivå og se på mulighetene for å utvide innenfor felles rammer
- Arbeide med å utvikle potensialet, strukturen og samarbeidet til avdelingene i enheten
- Fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle
- Legge til rette for at barn og unge får opplæring i ulike aktiviteter der de kan oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstneriske uttrykk
- Arbeide med kompetanseheving av hele personalet

8.30 BYGGFORVALTNING

Budsjettrammen skal dekke Byggforvaltningens virksomhet innen drift, vedlikehold og utvikling av kommunens bygg. I tillegg ligger drift av Moan folkebad på enheten med badevakt og renhold.

Enheten har budsjettramme for totalt 11,33 årsverk.

Dette inkluderer vaktmestere/driftsteknikere, boligforvalter, prosjektleder, enhetsleder og badevakt og renhold av Moan bad.

Med den stramme budsjettrammen må Byggforvaltningen ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Energisparetiltak, forebyggende vedlikehold og gode innkjøpsrutiner for å ha minst mulig uforutsette kostnader, og gjøre de beste innkjøpene. Utnytte de inntektsmulighetene som finnes ved f.eks. leie ut ledige utleieobjekter.

Inngåelse og oppfølging av kontraktarbeider og rammeavtaler.

Byggforvaltningen har utfordringer med stort etterslep på vedlikehold av kommunale bygg, og dette medfører blant annet til inntektstap på utleie.

Det arbeides med å avhende overflødig bygningsmasse som kommunen ikke lengre kan nyttiggjøre seg av.

Det foreligger en bygg- og eiendomsstrategi som skal rulleres annen hvert år, og nye tiltak beskrives og tas med videre der.

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres budsjettåret 2024:

- Kompensert prisstigning på byggemateriell utover generell prisstigning.
- Kompensert økte kommunale gebyrer.

For 2024 har Byggforvaltningen følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Opprettholde forsvarlig drift, både i forhold til de forskjellige enhetenes behov, og til lovpålagte oppgaver.
- Det er særlig flyktning situasjonen som for tiden stiller ekstra krav til enheten og behov for kortsiktige boliger til denne gruppen har vært, og vil fortsatt være, en utfordring i kommende år.

9 OVERSIKT OVER INNSPARINGSKRAV

Innsparingskrav det enkelte år er fordelt ut fra nettorammer pr år, slik de var før nedtrekket. Dette utgangspunktet fremkommer av kolonne A - D.

Rammeområder budsjettert med netto inntekt (ramme 15 og 66) er holdt utenfor.

Innsparingskrav pr ramme det enkelte år fremgår av kolonne E - H.

Nettorammer etter fratrekk av innsparingskravet fremgår av kolonne I – L. Disse nettorammene samsvarer med oversikten i kapittel 1.3.

Ut fra at det vil ta tid å oppnå reelle og konkrete innsparings tiltak foreslås en opptrapping, stigende fra kr 6,0 mill i 2024, kr 20,0 mill i 2025 og kr 26,0 mill fra 2026.

Rammeområde	Utgangspunkt (før innsparingskrav)				Innsparingskrav				Nettorammer ETTER innsparingskrav			
	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	-1,3%	-4,3%	-5,6%	-5,6%	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2024	2025	2026	2027	-6 000	-20 000	-26 000	-26 000	2024	2025	2026	2027
	A	B	C	D	E	F	G	H	I=A-E	J=B-F	K=C-G	L=D-H
1 Politisk Styrings-/folkev.orga	3 438	3 775	3 438	3 775	-44	-164	-194	-213	3 394	3 611	3 244	3 562
11 Rådmannen m stab	6 551	6 551	6 551	6 551	-83	-284	-370	-369	6 468	6 267	6 181	6 182
12 Økonomienhet	6 787	6 787	6 787	6 787	-86	-294	-383	-383	6 701	6 493	6 404	6 404
13 Personalenhet	16 153	15 853	15 853	15 853	-205	-688	-895	-894	15 948	15 165	14 958	14 959
14 Plan og landbruk	2 750	2 796	2 460	2 460	-35	-121	-139	-139	2 715	2 675	2 321	2 321
15 Havn	-449	-449	-10 449	-14 449	0	0	0	0	-449	-449	-10 449	-14 449
16 Brann og redning	6 984	6 700	6 700	6 700	-89	-291	-378	-378	6 895	6 409	6 322	6 322
17 Landbruk	3 445	3 445	3 445	3 445	-44	-149	-195	-194	3 401	3 296	3 250	3 251
18 Næringsarbeide	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19 Fellesutgifter	27 602	27 207	27 207	27 207	-349	-1 182	-1 536	-1 533	27 253	26 025	25 671	25 674
20 Laksvatn Oppvekstsenter	13 873	13 845	13 873	13 883	-176	-600	-783	-783	13 697	13 245	13 090	13 100
21 Nordkjosbotn skole og SFO	21 251	21 113	21 200	21 134	-270	-916	-1 197	-1 192	20 981	20 197	20 003	19 942
22 Storsteinnes skole, SFO	31 193	30 686	30 610	30 809	-396	-1 331	-1 728	-1 737	30 797	29 355	28 882	29 072
23 Sand skole	14 565	14 500	14 479	14 507	-185	-629	-818	-818	14 380	13 871	13 661	13 689
29 Fellesutg. skole, SFO og vokse	8 746	8 677	8 677	8 677	-111	-376	-490	-489	8 635	8 301	8 187	8 188
32 Nordkjosbotn barnehage	7 688	7 688	7 688	7 688	-98	-333	-434	-434	7 590	7 355	7 254	7 254
36 Malangen barnehage	5 912	5 912	5 912	5 912	-75	-256	-334	-333	5 837	5 656	5 578	5 579
37 Moan barnehage	10 338	10 338	10 338	10 338	-131	-448	-584	-583	10 207	9 890	9 754	9 755
39 Fellesutgifter barnehager	14 224	13 587	13 587	13 587	-181	-589	-767	-766	14 043	12 998	12 820	12 821
50 Omsorgstjen Malangen	31 564	31 564	31 564	31 564	-401	-1 369	-1 782	-1 780	31 163	30 195	29 782	29 784
51 Balsfjord bo- og servicesenter	66 685	66 615	66 615	66 615	-847	-2 889	-3 761	-3 757	65 838	63 726	62 854	62 858
52 Boligtjenesten funksjonshem	33 494	33 003	33 003	33 003	-425	-1 431	-1 863	-1 861	33 069	31 572	31 140	31 142
53 Hj tjen Nordkjosb/ Laksvatn	16 751	16 663	16 663	16 663	-213	-723	-941	-940	16 538	15 940	15 722	15 723
53 Felles helse og omsorg	6 860	6 913	6 913	6 913	-87	-300	-390	-390	6 773	6 613	6 523	6 523
65 Barnevern	17 994	14 994	14 994	14 994	-229	-650	-847	-846	17 765	14 344	14 147	14 148
66 Flyktninger	-11 937	0	0	0	0	0	0	0	-11 937	0	0	0
67 NAV Sosial iks	8 911	8 911	8 911	8 911	-113	-386	-503	-503	8 798	8 525	8 408	8 408
68 Helse og familieenhet	55 880	52 772	52 772	52 772	-710	-2 289	-2 980	-2 976	55 170	50 483	49 792	49 796
73 Kultur og integreringsenhet	11 420	9 120	9 120	9 120	-145	-396	-515	-514	11 275	8 724	8 605	8 606
79 Veg	13 125	13 125	13 125	13 125	-167	-569	-741	-740	12 958	12 556	12 384	12 385
80 Byggefórfvaltning	8 306	8 007	8 007	8 067	-105	-347	-452	-455	8 201	7 660	7 555	7 612
	460 101	460 698	450 042	446 612	-6 000	-20 000	-26 000	-26 000	454 101	440 698	424 042	420 612